

brat *frančišek* 5

... lahko zatrdim, da sem se ob tem, ko sem spremljal vzgajance, ki so se pripravljali na življenjski »da« Gospodu, tudi sam vzgajal oz. – bolje rečeno – so me tudi oni vzgajali. Biti vzgojitelj je bila prednostni kraj lastne vzgoje.

- VZGOJITELJI
- JANEZ FRANČIŠEK GNIDOVEC
- CVETKA IZPOD SIVEGA ČAVNA
- ASSUNTA CARLINI GORETTI
- SV. ZAKONCA MARTIN

SV. ZAKONCA MARTIN

- **Urednikova beseda**
- 4 **Frančiškova duhovnost**
Svetništvo in vzgoja – brat Frančišek
- 6 **Naša evangelizacija**
Janez Frančišek Gnidovec
- 10 **Frančiskov svetni red**
Cvetka izpod sivega Čavna
Znani člani Frančiškovega svetnega reda
Srečanje svetov vseh KB OFS v Sloveniji
Darovi za revijo Brat Frančišek
- 19 **Iz naših družin**
Biserna maša – p. Filip Rupnik OFM
Srečanje s sestro Grazyno
Odrasli skavti na slovenskem Caminu
- 28 **Iz Frančiških logov (revij)**
Nov TAU logotip v ZDA
Bratstvo OFS v Vietnamu raste
Novi bratstvi OFS v Kuvajtu in Bahrainu
- 30 **Mladi Frančišku**
Sv. zakonca Martin
- 35 **Pravičnost in mir**
Duh Assisija in Podaj MI Roko
- 36 **Korenine in sadovi**
Javier Garrido: Rožice sv. Frančiška (48)
- 39 **Sveta dežela**
Prvi frančiškani v Sveti deželi – br. Egidij
iz Assisija (3. del)
V Krakovu – na vigilijo binkoštnega praznika
Darovi za Sveto deželo
Novoletna Sveta dežela 2019
Švica – Marijina božja pot Einsiedeln
- 46 **Razvedrilo**
Tonik iz divjega kostanja
Nagradna osmerosmerka

Brat Frančišek – ISSN 1408-0192.
GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA
(OFS) V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.
Spletni arhiv: www.ofm.si/zbvf/revija_BF

Izdajatelj:
Založba Brat Frančišek, Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana, Slovenija, www.ofm.si/zbvf/

Za založbo:
Miran Špelič OFM

Člani uredniškega odbora:
Janez Papa OFM (odgovorni urednik)
Fani Pečar OFS (glavna urednica)
Peter Skoberne OFS (naslovnica)
sestre FMM (Naša evangelizacija)
Metod in Mateja Trajbarič OFS (Frančiskov svetni red);
Prispevke za rubriko OFS pošljite na e-pošto: revija.bf@fsr.si
Gregor Pavlič OFS (Razvedrilo)
NS FRAMA (Mladi Frančišku)
Fani Pečar OFS (Pravičnost in mir)
Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige)
Peter Lavrih OFM (Sveta dežela)

Logotip rubrik:
Aleš Porenta

Fotografije:
Internet, arhiv revije BF

Oblikovanje:
Tina Bruno, Založba Brat Frančišek

Tisk: ABO grafika d.o.o.

Naklada: 2.200

Naslov uredništva:
Ul. škofa Maksimilijana Držečnika 7, SI-2000 Maribor
tel.: 02-22-85-113
E-mail: revija.brat.francisek@ofm.si

Rokopisov in slik ne vračamo.
Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Prispevke nakazujte na:
Narodni svet FSR Slovenije,
Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana

TRR SI56 0430 2000 3307 102, NOVA KBM d.d.;
sklic na 00 700-19.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj ti podari mir!

Čas dopustov in počitnic je minil, morje in hribe pa bomo zopet zamenjali za različne vzgojno-izobraževalne ustanove in druge delovne obveznosti. Mesec september prinaša začetek šolskega in katehetskega leta, v oktobru pa s predavanji začnejo tudi na akademski ravni. Žal se vedno bolj izgublja vzgojni vidik izobraževalnih struktur. Vendarle pa vzgojni procesi niso samo del izobraževanja, ampak je to tudi naša vsakodnevna skrb. Tudi pri svetnikih poznamo t.i. vzgojitelje, ki so s svojo držo, spisi in učenjem v rast in spodbudo ne samo svojim sodobnikom, ampak tudi v današnjem času.

V tokratni številki revije Brat Frančišek bomo spoznavali svetnike – vzgojitelje.

V rubriki *Frančiškova duhovnost* je zapis o svetniški vzgoji pripravil minoritski provincialni minister p. Igor Salmič, ki je dolga leta deloval v eni od minoritskih mednarodnih vzgojnih hiš.

Tokratna kateheza OFS nam predstavlja svetniškega kandidata Janeza

Frančiška Gnidovca, ki je s svojim življenjem in osebnim zgledom vzgajal vse okoli sebe.

V nadaljevanju bomo srečali Cvetko izpod Čavna in se seznanili z materjo sv. Marije Goretti.

Rubrika *Iz naših družin* nam približa dogajanje in različna praznovanja po širni slovenski deželi. Preberite o biserni maši dolgoletnega duhovnega asistenta p. Filipa Rupnika OFM, ki je ob jubileju prejel posebno plaketo.

Pokukali smo tudi v tujino in izbrskali nekaj dogodkov, ki jih predstavlja rubrika *Iz Frančiškovih logov*.

Kako pomembna je dobra vzgoja priča življenje zakoncev Martin, staršev sv. Male Terezije.

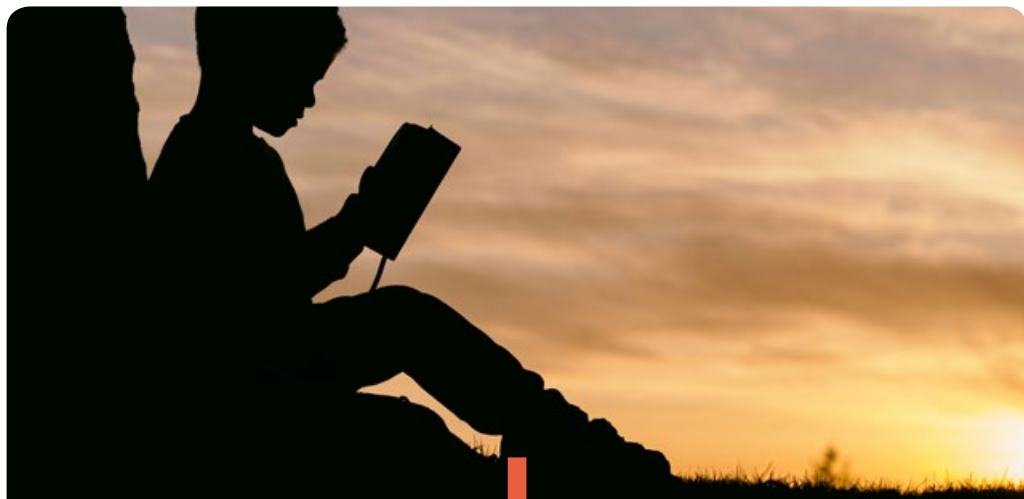
Praznovanje 800-letnice prisotnosti manjših bratov v Sveti deželi se počasi poslavlja, še vedno pa se lahko podate na romanje in tako naredite nekaj zase.

V *Razvedrilu* pa še nekaj pozabljenih spretnosti v izogib jesenskim zdravstvenim tegobam in nagradna osmerosmerka.

Vsem želim lepo praznovanje sv. Frančiška!

Vse dobro!

br. Janez Papa

Svetništvo in vzgoja

»Vzgoja k podobnosti s Kristusom je najpomembnejša naloga reda.« Ta pomenljivi stavek je zapisan v prenovljenih konstitucijah minoritskega reda iz leta 2018. Kot vzgojitelju mi je bilo večkrat nerodno ob takih trditvah, saj sem se pogosto spraševal, kako naj vzgajam bogoslovce k podobnosti s Kristusom, torej k svetosti, če pa sem sam tako nepopoln in grešen. Ob tem mi je bila v napoto tudi tolikokrat navajana »doslednost« in sem si začel misliti, da torej sploh nimam »pravice« vzgajati drugih.

A tu bi me oziroma nas verjetno sveti Pavel malo pomiril. Rekel bi nam, da svetost ni v človekovi popolnosti ali moralni neoporečnosti. V svetosti nismo mi glavni igralci. Vsak kristjan, vsakdo, ki je krščen, je prejel Božje življenje in svetost kot dar. Jezusovih pristašev Pavel ni imenoval zgolj »kristjani«, ampak je zanje uporabil še dva druga izraza: »tisti, ki so na poti« in »sveti«: »Pavel, po Božji volji apostol Kristusa Jezusa, **svetim**, ki so v Efezu, in zvestim v Kristusu Jezusu« (Ef 1,1). In spet, kristjani iz Efeza niso bili popolni ampak so dobili naziv »sveti«, ker je Gospod svet. Vsi smo sveti, ker nosimo v sebi Božjo svetost. Tako nas uči tudi Drugi vatikanski koncil, ko naglaša poklicanost vseh k svetosti, ki torej ni v domeni le nekaterih izbrancev.

Biti sveti, da bi postali sveti. Lahko bi rekli, da gre tukaj za proces, ki vodi k vedno globlji svetosti, saj kdor živi v prijateljstvu z Gospodom, ki je svet, tudi sam postaja vedno bolj podoben Gospodu, torej postaja vedno bolj svet.

Dana mi je bila milost – ali pa pokora ☺ –, da sem devet let in pol deloval kot vzgojitelj v mednarodnem minoritskem

semenišču v Rimu, kamor so prihajali bogoslovci z različnih koncev sveta: iz Indije, Šrilanke, Turčije, Libanona, Romunije, Poljske, Italije, Hrvaške, Kenije, Zambije, Venezuele itd. Neko leto smo bili iz 23 različnih držav. Pogosto je bila prisotna skušnjava, da bi bogoslovcem »pomagal« k temu, da bodo postali vedno bolj popolni, da bodo sčasoma odpravili svoje pomanjkljivosti in postali vedno bolj »ta pravi redovniki«. Večletna izkušnja me je počasi pripeljala k spoznanju, da vzgoja ni zgolj sredstvo za doseganje nekega drugega cilja, ampak je že sama v sebi proces, ki traja ne le do slovesnih zaobljub oziroma duhovniškega posvečenja, temveč vse življenje. In paradoksalno lahko zatrdim, da sem se ob tem, ko sem spremljal vzgajance, ki so se pripravljali na življenjski »da« Gospodu, tudi sam vzgajal ali so me – bolje rečeno – tudi oni vzgajali. Biti vzgojitelj je bil prednostni kraj lastne vzgoje. Včasih se mi je zdelo, da sem ob pogovorih z bogoslovci več odnesel jaz

kakor pa oni. Predvsem takrat, ko sem na drugi strani občutil pristno željo po hoji za Gospodom, po odpovedi same-mu sebi, da bi tako v njihovem življenju in vsakdanjih odločitvah glavno mesto prevzel Gospod. Nekateri so bili kot odprta knjiga, ki niso ničesar prikrivali ali zadržali zase in se niso »trudili«, da bi bili videti boljši od drugih. Nekoč mi je dejal dober prijatelj duhovnik: Največji »uspeh« vzgojitelja ni v tem, da so ti vzgajanci v vsem poslušni in ti vedno rečejo da, ampak v tem, da ti dovolijo, da vstopiš v njihovo srce. S tem ti omogočijo, da se dotakneš tudi njihovih ran. In te rane so odrešujoče tako za vzgajanca kot za vzgojitelja. Bogu sem hvaležen za tovrstne izkušnje, ki jih ni manjkalo in ki so bile spodbuda tudi meni za bolj pristno redovniško življenje. Kako lepo je biti v družbi z brati, ki na prvo mesto ne postavljajo sebe in svojih sposobnosti, temveč ustvarjajo prostor za drugega in mu dajejo prednost pred seboj, tudi v najbolj vsakdanjih stvareh. Tisti, ki so mi bili zaupani, so mi na viden način spregovorili o svetosti, torej o tem, da so dovolili Gospodu, da jih je iz dneva v dan nagovarjal in jih spreminjal in da so mu tako vedno bolj postajali podobni.

Svetnik je nekdo, ki privlači. Italijanski novinar in zgodovinar Indro Montanelli je nekoč izjavil: »Če bi danes na vsakem kontinentu imeli Frančiška Asiškega in Mater Terezijo, bi s sveta pri priči poniknili vsi ateisti.« Ljudje bolj prisluhnejo pričevalcem kot pa profesorjem, bolj prerokom kot pa uradnikom. No, prisluhnejo tudi profesorjem in uradnikom, ko ti s svojo ponižnostjo ustvarjajo prostor, kjer drugi ljudje prepoznajo in slavijo Božjo svetost.

p. Igor Salmič OFMConv

Vsem sem postal vse

Janez Frančišek Gnidovec

Svetopisemski odlomek - 1 Jn 4,7-21

Ljubi, ljubimo se med seboj, ker je ljubezen od Boga in ker je vsak, ki ljubi, iz Boga rojen in Boga pozna. Kdor ne ljubi, Boga ni spoznal, kajti Bog je ljubezen. Božja ljubezen do nas pa se je razodela v tem, da je Bog poslal v svet svojega edinorojenega Sina, da bi živeli po njem. Ljubezen je v tem – ne v tem, da bi bili mi vzljubili Boga. On nas je vzljubil in poslal svojega Sina v spravno daritev za naše grehe. Ljubi, če nas je Bog tako vzljubil, smo se tudi mi dolžni ljubiti med seboj. Boga ni nikoli nihče videl. Če se med seboj ljubimo, ostaja Bog v nas in je njegova ljubezen v nas postala popolna.

Odlomek iz Vodila in/ali Konstitucij OFS

Kot priče prihodnjih dobrin so dolžni, da se zaradi poklica, ki so ga izbrali, trudijo za čistost srca. Tako naj postanejo svobodni za ljubezen do Boga ter do bratov in sester.

(Vodilo OFS, člen 12)

Življenjepis

Janez Gnidovec se je rodil 23. septembra 1873 v Velikem Lipovcu v župniji Ajdovec (škofija Novo mesto). Bil je

tretji otrok očeta Jožefa in matere Jožefe, rojene Pust. V domači družini je dobil zgled žive vere. Prvi razred ljudske šole je obiskoval v domačem Ajdovcu, nadaljeval pa jo je v Novem mestu, kjer je od leta 1884 do 1892 obiskoval tudi frančiškansko gimnazijo. Bil je zelo nadarjen za jezike, prav tako pa ga je odlikovala trdna volja: kar je hotel doseči, je tudi dosegel. Že kot gimnazijec je bil znan kot molivec pred Najsvetejšim, kazati pa se je začela tudi značilna poteza njegove osebnosti, da je bil strog do sebe, a blag in človeško topel do svojih bližnjih.

O življenju božjega služabnika Janeza Frančiška Gnidovca je bil posnet dokumentarni film, ki si ga lahko ogledate na samem srečanju, traja malo več kot pol ure, najde pa se na tej povezavi:

https://www.youtube.com/watch?v=mw3n9_4zAc0

Po maturi je brez oklevanja vstopil v ljubljansko bogoslovje. V mašnika je bil posvečen 23. julija 1896. Tri leta je bil kaplan v Idriji in zatem dve leti v Vipavi. V Idriji se je srečal s socialno bedo rudarjev in pomagal, kjer je mogel. Gojil je nesebično ljubezen do bolnikov in na vseh svojih dušnopastirskih postojankah skrbel za duhovni dvig župljanov.

Škof Anton Bonaventura Jeglič ga je poslal študirat na Dunaj, ker je potreboval izobražene profesorje za nastajajočo gimnazijo v Šentvidu nad Ljubljano. Na Dunaju je leta 1904 diplomiral iz klasičnega jezikoslovja in doktoriral iz filozofije.

Ob odprtju Škofovih zavodov v Šentvidu nad Ljubljano, jeseni leta 1905, je bil dr. Janez Gnidovec imenovan za njegovega ravnatelja. Bil je uspešen profesor, mentor dijakom in odločen ravnatelj. V vihri prve svetovne vojne in ob vojaški zasedbi gimnazije mu je uspelo obdržati reden pouk. Med vojaki ranjenci, ki so bili nastanjeni v poslopju, se je naučil romunščine in madžarščine.

Leta 1919 je odstopil kot ravnatelj in s škofovimi dovoljenjem vstopil v Misijsko družbo lazaristov. Pri lazaristih je videl uresničitev karitativnega dela in duhovne poglobitve. Imenovan je bil za ravnatelja semenišča v Grobljah.

Molitev za beatifikacijo

*Gospod Bog,
Tvoj služabnik
Janez Frančišek Gnidovec
se je iz ljubezni do Tebe
nesebično ves žrtvoval za uboge.
Poveččaj ga s čudeži,
da mu bo Cerkev dodelila
čast oltarja
in nam bo močnejše zasvetil
njegov zgled.*

Po Kristusu, našem Gospodu.

Amen.

Papež Pij XI. ga je 29. oktobra 1924 imenoval za škofa v Skopju (sprva sedež v Prizrenu), kjer je bil škofijski sedež že štiri leta prazen. Škofovsko posvečenje je prejel 30. novembra 1924 v cerkvi Srca Jezusovega na Taboru v Ljubljani. Za škofovsko geslo si je izbral besede apostola Pavla: »Vsem sem postal vse«, za svojega vzornika pa svetega Frančiška Saleškega, zato se je poslej vedno podpisoval »Janez Frančišek«.

Njegov škofovski položaj je bil zelo izpostavljen. Nagovoril je Albance v njihovem jeziku, kar Beogradu ni bilo prav. V socialnem in dušnopastirskem delu je bil kot škof vedno med dvema ognjema: med pritiski oblasti v Beogradu in propagando albanskih voditeljev.

Stanje v škofiji je v težkih razmerah uspel prenoviti s svojim oznanjevanjem, obiski župnij in družin, s pastirskimi pismi in gradnjami cerkva. Največ pa je storil z apostolsko gorečnostjo, osebnim pričevanjem, ponižnostjo, skromnostjo, zatajevanjem, uboštvom, predvsem pa z molitvijo in češčenjem Jezusa v Najsvetejšem zakramentu. Posebnost škofa Janeza Frančiška Gnidovca je bila njegova preprostost. Naporu mu niso bili odveč, pri čemer ga je vodila gorečnost za duše. Življenje mu je bilo služenje Bogu. Močna je bila tudi njegova izkušnja temne noči vere in trpljenja.

V Skopju je zgradil zavetišče za najbolj zapuščene otroke. Make donci, pravoslavni in muslimani, so ob opazovanju Gnidovčeve ljubezni do revežev in njegove pobožnosti že takrat govorili, da je njegovo življenje svetniško. Bil je blizu oddaljenim in ubogim in je tako živel edinost s pravoslavni in muslimani.

Težke razmere in različni pritiski so napadali njegove moči. Tako je na praznik svetih treh kraljev leta 1939 prišel v sanatorij Leonišče na Zaloški cesti v Ljubljani. Tam je umrl 3. februarja 1939 in bil 6. februarja pokopan pri Sv. Križu na ljubljanskih Žalah med sobrati lazaristi.

(Povzeto po Letopisu škofije Novo mesto, 2011)

Postopek za beatifikacijo

Postopek za beatifikacijo škofa Gnidovca se je začel leta 1973 v ljubljanski nadškofiji, vodili pa so ga postulatorji iz reda lazaristov. Papež Benedikt XVI. je 27. marca 2010 odobril objavo od-

loka o junaških krepostih svetniškega kandidata. Po objavi postopka je sledil prenos njegovih posmrtnih ostankov z ljubljanskih Žal v cerkev Srca Jezusovega na Taboru v Ljubljani.

Pričevanje bl. matere Terezije o škofu Gnidovcu

Naš škof Gnidovec je bil svetnik.

Vsi smo ga klicali s tem imenom. Bil je pravi duhovnik po Jezusovem Srcu, blagega in ponižnega srca.

Ko sem odhajala v misijone, je zame maševal, obhajal me je, me blagoslovil in rekel:

»V misijone greste. Dajte Jezusu vse, samo Zanj živite, bodite samo Njegova, samo Njega ljubite, samo Zanj se žrtvujte. Naj vam bo Jezus vse v vašem življenju.«

Prepričana sem, da prosi zame in da imam v njem pri Jezusu zaščitnika.

Rim, 22. avgusta 1974, Mati Terezija MC

Duhovno sporočilo svetnika in aplikacija za današnji čas

Škof Gnidovec nas s svojim življenjem vabi, naj bomo v svojem poslanstvu goreči. Janez Frančišek Gnidovec se v gorečnosti za Božje kraljestvo ni nikoli utrudil, moč za to pa je črpal v molitvi. Vedno znova je prihajal pred tabernakelj, da bi se naučil Božje bližine in se utrdil v zaupanju, da ga Bog spremlja in vodi njegovo življenje.

Bil je mož globoke vere, molitve, preprost in ponižen ter velik asket in goreč častilec Sv. Rešnjega Telesa. Veliko se je zatajeval in se zadovoljil s čisto osnovnimi stvarmi in kot tak nas lahko izziva, da premislimo naš odnos do materialnih stvari in preverimo ljubezen do bližnjih in Boga.

Cvetka izpod sivega Čavna

Predsednica KB OFS Vipavski Križ – Cvetka Kompara OFS

Po zunanjem videzu drobna in krhka ženica premore zvesto in hrabro srce, skromnost, potrpežljivost, ljubeznivost, iskreno sočutje ... Da, Stvarnik jo je obdaril z mnogimi darovi, življenje pa prav tako z lepimi in manj lepimi preizkušnjami, ki so njen značaj in življenjsko držo oplemenitile in zbrusile, da blesti kot dragulj.

O svojem otroštvu in še veliko več nam je pripovedovala, ko smo jo obiskali na njenem domu v Lokavcu na rahli vzpetini pod sivim Čavnom, ki se ponša s čudovitim razgledom na starodavni Vipavski Križ in zgornjo Vipavsko dolino, na kraške vzpetine v daljavi.

Čarobnost kraja, piš burje, šumenje potokov, ki tod hite v dolino, in domoljubno držo domačinov nam je slikovito ubesedila tudi Lokavska himna, ki nam jo je s. Cvetka predstavila. Spesnil in uglasbil jo je rodoljub, skladatelj in pesnik Josip Volk s pesniškim imenom Jaromir Volkov – Suhorski s Suhorja v košanski fari; poučeval v Lokavcu med letoma 1877 in 1895. Pesem je ponarodela in še danes jo domači pevci radi izvajajo, včasih tudi ob spremljavi vipavskih tamburašev.

Znano je, da je klen, delaven in dobrohoten značaj ljudi ter rojevanje mnogih duhovnih poklicev v teh krajih sad globoke vernosti in družinske molitve. Cvetka nam je omenila le nekatere duhovnike, misijonarje in redovnice iz domače in bližnjih župnij: Lojze Furlan,

Angel Batič, Silvester Česnik, Andrej Božič, Lojze Bratina, Drago Klemenčič, Primož Krečič, Franc Raspor, Jože Tomažič, Vinko, Jože in Lojze Kobal, Franc Mislej, Božo Rustja, Jože Pegan, Nada Furlan, Dragica Premrl, Nada Bratina, Zora Škerlj, Zora Peljhan, Kristina Bajc, Magda Jedrt Lokar, Jožica Kobal, Joža Leticija Kovač ... Seznam še zdaleč ni popoln, setev je bila resnično obilna, delavcev veliko. Žal danes ni več tako.

Cvetka, povej nam nekaj o sebi in družini, iz katere prihajaš, o ljubezni, ki vas povezuje.

Prihajam iz vinorodne vasice Vrhpolje, nedaleč stran od Vipave. Sem Krapeževa, po domače Ublcova. Trpljenje me je zaznamovalo že ob prihodu na svet,

*Pod Čavnom visokim prebivam,
z bistro vodico se umivam;
gledam dolinco prekrasno,
vidim Vipavco počasno.
Čez Nanos se sončece smeje,
slovensko nam srčece greje;
ptički veselo pojejo,
pisane rožce cvetejo.*

*Če Hubelj se sliši, bo burja,
če Jovšček, bo dežja od murja;
žage in mlini drdrajo,
cvenka obilo nam dajo.
Kot Čaven ne dam se ganiti,
svoj narod čem hrabro braniti;
zemlja slovenska je sveta,
tujc naj se v njo ne zaleta.*

saj sem se rodila sredi vojne vihre na veliki četrtek 22. aprila 1943 kot deseta izmed dvanajstih živorojenih otrok. Da sem bila rojena ravno na veliki četrtek, mi ogromno pomeni, saj svoje trpljenje, ki me zaznamuje, delim s trpečim Jezusom v Getsemaniju. V družini nas je bilo osem deklet in štirje fantje. Pri življenju nas je še osem – sedem sester in brat. Tudi pri nas je bil izmoljen duhovni poklic – moj bratranec Franc Razpor je danes duhovnik v Jelšanah.

Mama mi je večkrat pripovedovala, kako sem bila uboga kot dojenček. Moja teža ob rojstvu je presegala tisto pri dopolnjenih šestih mesecih. Tedaj so me odpeljali v bolnišnico v Gorico, domov so me prinesli po sedmih mesecih. Očeta ni bilo, saj je moral v italijansko vojsko. Dve leti stara bi skoraj utonila v koritu sredi vasi, kjer so vaščani napajali živino. Kako sem se znašla v njem, ne vem. Na srečo je prišel mimo možakar in zazdelo se mu je, da v vodi plava raca. Ko je prepoznal otroka, me je potegnil iz vode in mi v zadnjem trenutku rešil življenje.

Imeli smo stroge starše, prostosti zelo malo. Ko smo se za kaj pregrešili, je bila vselej mama tista, ki je ohladila očeto vo jezo, da se je spet zarisal nasmeh na njegovem obličju. Imeli smo ognjišče, okrog katerega smo se pozimi gregli, in morali smo biti prav hitri in čvrsti, da smo uspeli priti do njega, kajti bilo nas je preveč, da bi mogli vsi istočasno posesti. Živelimo smo skromno, vendar je bilo med nami čutiti globoko družinsko povezanost, in to je bilo bogastvo, ki ga še danes preprosto in iskreno izražamo in živimo, ko se srečujemo.

Kako lepo smo se imeli! Sestrsko in bratsko ljubezen med nami ni ugasnila. Velikokrat smo zbrani okrog očeta in

mame od radosti in ganjenosti jokali. To čutenje ohranjamo, hvala Bogu, še danes. Zaklad vere, ki smo ga otroci prejeli od staršev in ga obdržali, botruje naši medsebojni povezanosti v ljubezni, Velikokrat premišlujem o svojem otroštvu in svoji mladosti, kako smo dan za dnem odhajali k sv. maši, nato pohiteli v šolo, naj je bil sneg ali dež, mrzel veter ali ledena burja. Včasih je bilo divjanje burje tako silovito, da nas je po poti nosilo bolj nazaj kot naprej, mraz pa tak, da so se nam lica rdečila. Na čelu se je nabiral led, na vekah in pod nosom so visele ledene svečke. Ob nedeljah smo odhajali k sv. maši tudi dvakrat, popoldne pa še k litanijam.

Ko smo se vrnili iz šole, so nas čakala raznovrstna opravila, starši nas niso vprašali, ali imamo čas za delo ali ne. Učenje in naloga sta velikokrat prišli na vrsto šele v večernih urah. Že kot otrok sem se zavedala, da smo bile mlajše sestre svobodnejše in tudi za igre in razvedrilo smo imeli dovolj časa. Med poletnimi počitnicami smo si izborili priložnost, da smo smeli obiskati teto. Pri njej smo se počutili »kot na morju«, kajti v bližini njene hiše je tekla reka Bela, ki je izdolbla v strugi dovolj globoke tolmune, da smo se otročaji v njih kopali.

Starejši bratje so nam za igro izdelali gugalnice in majhen voz z lojtrami, da smo se lahko vozili okrog hiše in si kratili čas. S tistim vozičkom smo večkrat peljale koruzo in pšenico v vipavski mlin in pripeljale domov moko za kruh in polento. Mlajše sestre smo z mamo vedno jedle pri nizki mizici, oče in starejši so imeli svoj prostor pri »glavni mizi«. Ko je bilo delo v vinogradu ali na polju, smo mlajše prinašale delavcem kosilo ali južino, da so se podprli in okrepčali za nadaljnje delo.

Kaj pa delo na vaši kmetiji, kako je nekoč potekalo?

Naša kmetija je bila kar velika in še v najemu smo imeli zemljo, da smo se lažje preživljali. Domače živali so nas oskrbovale z mlekom, mesom in jajci, oče je tudi čebelaril; mama je skrbela, da smo imeli na razpolago domače maslo, kuhala je raznovrstne marmelade in kompote. Posajenega smo imeli namreč veliko sadnega drevja in

mi otroci smo morali z dreves nabirati sadje, do zadnjega sadeža. Oče je kasneje v zimskem času iz njega kuhal sadjevec. Pred hišo se je razprostiral lep vrt, zanj sta skrbela mama in oče z našo pomočjo, saj smo bili pri vsakem delu z njima. Bil je vedno skrbno obdelan, poln zelenjave in sadja ter z bujnim cvetjem okrašen. Takšno je bilo naše življenje na kmetiji, na kateri smo se skromno, vendar zadovoljno preživljali.

Ljudje so bili v vaših krajih resnično verni in zvesti molivci. Kako je bilo pri vas doma, kakšna je bila vzgoja?

Naša mama in oče sta nas otroke lepo vzgajala. Vsak večer smo doma molili, naj smo bili še tako utrujeni in zaspani. Oče, napol mrtev od dela, nas je vse zbral okrog sebe in na pol v spanju izpeljal rožni venec do konca. Najsi je bila vzgoja pri nas še tako stroga, smo si punce sem pa tja tudi kaj na skrivnem privoščile. Za sprehod s

Že od vsega začetka sem se odločila živeti po svojih močeh tisto obliko življenja, za katero nas navdihuje in nagovarja sv. Frančišek Asiški. Odločila sem se gojiti duh služenja v OFS, biti zvesta novemu poklicu in se tako še tesneje povezati s Cerkvijo. Vse te svoje želje in hrepenenja sem pred Gospodom Jezusom, pribitim na lesu križa, slovesno potrdila in obljubila z besedo »HOČEM!«. Tako sem leta 2002 postala Frančiškova sestra in od leta 2011 sem predsednica KB v Vipavskem Križu.

prijateljicami smo prosile, a ko je padel mrak, smo morale biti doma. Včasih smo tudi ušpičile kaj po svoje, odšle smo v kino in na ples in to z veliko bojznijo, da ne bi staršem prišlo na ušesa. Se dobro spominjam nekega silvestrovega večera, ko so nam starši dovolili praznovanje pri starejši sestri v Ajdovščini. Izkoristile smo priliko in z njo odšle na ples, vendar so doma za to izvedeli, še preden smo se vrnile: prijazni sosedje so nam sledili in nas zatožili. Tepeža pri nas ni bilo, le redkokdaj je padla kakšna zaušnica, saj smo bili vajeni ubogati na prvo besedo. Dovolj je bil strog pogled in že smo vedeli pri čem smo. Samo enkrat me je oče našeškal. Tistega dne smo bile vse tri sestre s prijateljico pri litanijah in v otroški razposajenosti smo se v klopi prerivale in hihitale. Oče nas je opazoval, ampak ne zastoj ... Odtlej sem v cerkvi vselej sedela kot pribita, nisem si upala ozreti ne levo ne desno.

Cvetka, kako so tekla nadaljnja leta?

Leta 1965 sem se preselila k sestri v Ajdovščino in bivala pri njej, dokler se nisem omožila. Izučila sem se za trgovko in se zaposlila v trgovini, potem pa sem zadnjih deset let pred upokojitvijo zaradi slabega zdravja službovala na upravi trgovskega podjetja Hubelj.

Poročila sem se leta 1966 in se preselila v Lokavec v zaselek Kompari v številno družino, kjer so bivali štirje rodovi: moževa stara mama, mama in brat z družino. Ovdovela sem pri dva-in-petdesetih letih, ko je moj mož Pavle odšel v večnost, star komaj petinpetdeset let. Z možem sva dala življenje dvema hčerkama, Simoni in Barbari. Ustvarila sva si nov dom in vanj smo se vselili leta 1973. Pridružila se nam je tašča, ki nam je z veseljem in ljubeznijo kuhala ter skrbno varovala hčerki. Hvala Bogu, da je živela z nami, kajti sama sem prestala veliko težkih preizkušenj zaradi bolezni – svoje in mojih najdražjih.

Poudariti moram, da je Bog v moje srce položil veliko ljubezen do urejenega vrta, še zlasti sem velika ljubiteljica rož – imam pravo ime Cvetka med cvetkami. Ni sprehoda, da se ne bi vrnila domov s šopkom cvetja.

Lokavec sem sprejela za svoj drugi rojstni kraj. Vzljubila sem ga. Občudujem raznolikost njegovih zaselkov, kjer je veliko kapelic. Ljudje so delavni in složni med seboj, saj so v osemdesetih letih prejšnjega stoletja iz ruševin postavili in obnovili dve podružnični cerkvi – sredi vasi cerkev Marijinega Vnebovzetja, sredi gmajne, tik ob plazu, ki je pred leti ogrožal del vasi, pa še cerkvico sv. Urbana. Ta mi je še posebej ljuba, saj je obdana z gozdom in v njej zares začutiš Božjo bližino.

obljubam in da bi resnično živeli po evangeliju našega Gospoda Jezusa Kristusa po zgledu sv. Frančiška, da bi ga v vsem dobrem posnemali. Moja želja je, da bi se naše bratstvo številčno večalo in se duhovno bogatilo. Da bi izžarevali Kristusovo odrešenje kot tile cvetovi vrtnice, ki

V samo župnijo sem se hitro vključila, najprej kot čistilka in krasilka župnijske cerkve, nato sem prevzela skrb še za vaško kapelo pri Komparih, ki je posvečena Srcu Jezusovemu. Z veseljem obiskujem biblično skupino, v zadnjih letih pa sem dejavna še pri župnijski Karitas.

Ob vseh teh zaposlitvah še vedno najdem čas za kvačkanje in molitev.

Od kod klic, da se pridružiš Frančiškovega bratstvu?

Za vstop v krajevno bratstvo Frančiškovega svetnega reda v Vipavskem Križu me je leta 2000 nagovorila moja sestra Betka, ki je v bratstvu od leta 1998. Tedaj je bil naš duhovni asistent br. Jože Kunšek. Odtlej se redno udeležujem srečanj.

Cvetka, vemo, da z veliko predanostjo in ljubeznijo služiš svojim bratom in sestram. Imaš še kakšne želje in pričakovanja, povezana s Frančiškovo družino?

Prizadevam si, da bi bili vedno bolj povezani med seboj, da bi bili zvesti svojim

raste pred mojo hišo, ter da bi vsi skupaj kljubovali viharjem, ki nam pretijo, in se trdno držali Frančiška.

Da tvoje ljubeznivo nastopanje in zvesto služenje spremlja Božji blagoslov, dokazuje rast vaše skupnosti.

Odkar sem predsednica sem Bogu hvaležna za milosti, ki jih po njem prejemamo, saj se nam je pridružilo dvanajst novih članov in vsi bratje in sestre z velikim zaupanjem in upanjem pričakujemo nove frančiškovce.

Draga s. Cvetka, želimo, da bi se tvoje hrepenenje, želje in pričakovanja uresničili.

Iz srca se ti zahvaljujemo za trud in darovanje v Frančiškovi družini ter za žrtve in bolečih doživljanj, ki jih v tvojem življenju in življenju tvoje družine ni bilo malo.

Mir in dobro!

Pogovarjala se je Valentina Ščuka OFS

Znani člani Frančiškovega svetnega reda

Assunta Carlini Goretti

(mama Marije Goretti)

Mama od Marije Goretti, se je rodila 15. avgusta 1866 in Senigallia blizu Ancone v Italiji. Krstili so jo na ime Assunta. Starši so se ji odrekli še kot dojenčku in jo pustili v zavetišču za zapuščene otroke, kjer je preživela prvih deset let svojega življenja. Kasneje so jo posvojili v verni, vendar siromašni družini Gattarelli. Tako je že njeno otroštvo bilo zaznamovano s težkim delom. Šole zato ni obiskovala in ni znala pisati in brati.

Ko je bila stara 19 let, se je poročila z Luigijem iz družine Goretti in njun zakon je bil srečen. Sama je kasneje, ko so jo vprašali, če je šlo za ljubezen na prvi pogled, dejala: »Na prvi pogled in zadnji!« V zakonu se jima je rodilo sedem otrok (Marija Goretti je bila tretja po vrsti), prvi je kmalu po rojstvu umrl. Najprej so živeli v kraju Coriando, potem pa so se leta 1896 preselili v bližino Rima, kjer so se ustalili. Mož je v zakup vzel nekaj zemlje, ki so jo obdelovali. Sama je kasneje dejala: »Krščansko življenje nama je z možem bilo na prvem mestu in v tem duha sva poskušala vzgojiti tudi svoje otroke.«

Težko delo in močvirno podnebje, ki ni ustrezalo njenemu možu, sta po malariji, meningitisu in na koncu pljučnici, privedla do njegove smrti. Umrli je 6. maja 1900. Še pred smrtjo je ženi svetoval, naj se z družino vrne nazaj domov, vendar tega ni storila, saj se je bala, da bi s tam imela premalo denarja, da bi lahko skrbela za svojih šest otrok. Tako je ostala v Ferrieru in

nadaljevala s partnerstvom z družino Serenelli (očetom in mlajšim sinom). Ker je bilo ceneje, so z njima živeli celo v isti hiši in delili kuhinjo.

Ko jo je zadela smrt soproga, je to ni zlomilo, ampak je kljub bolečini znala poskrbeti za otroke in jih vzgajati v duhu krščanskih vrednot in prepričanj. Ko je postala vdova, je bila stara 34 let. Kljub izgubi je takoj prevzela delo rajnega moža na polju, gospodinske posle pa je prevzela hčerka Marija. Sama je dejala, da so ji motivacijo in energijo za življenje dajali otroci.

5. julija 1902, ko se je zgodil napad na njeno hčerko Marijo (napadel

jo je Alessandro Senerelli, ki jo je najprej hotel zapeljati, nato posiliti, na koncu pa jo je, ker se mu je upirala, zabodel z nožem), je bila Assunta na delu zunaj. Da je v hiši nekaj narobe, je opazila zaradi joka mlajše hčerke, na katero bi morala Marija paziti. Ranjeno

hčerko je srečala na vhodnih vratih, skozi katera so jo prinesli sosede, ki so prijeli tudi morilca. Spremljala jo je na poti v bolnico in bila z njo, ko je naslednji dan kljub trudu zdravnikov tam umrla.

Po Marijini smrti se je vrnila nazaj v Ferriere, kjer je še naprej skrbela za preostale otroke. Hkrati pa je ohranjala (s pomočjo tistih, ki so Marijo poznali) spomin na njeno svetost. Kasneje se vrnila v svoj domači kraj Corinaldo. 47 let po smrti mlade svetnice, je bila navzoča, ko je bila Marija razglašena za blaženo. Tisti čas je preživela v Vatikanu kot častna gostja. 24. junija 1950 pa je bila med polmilijonsko množico na Trgu svetega Petra v Rimu, ko je papež Pij XII. njeno hčerko Marijo razglasil za svetnico. Takrat je bil zraven tudi Alessandro, ki je mater prosil za odpuščanje.

Umrla je 8. oktobra 1954 v Corinaldu. Njene zadnje besede so bile: »Marija, pridi po mene.« Papež Pij XII. ji je na smrtno posteljo poslal tolažilno pismo.

Srečanje svetov vseh KB OFS v Sloveniji

Srečanje članov krajevnih svetov vseh krajevnih bratstev OFS v Sloveniji bo pri Sv. Petru v minorskem samostanu sv. Maksimilijana Kolbeja v Ljubljani, 28. septembra 2019, s pričetkom ob 9.00 uri.

Ordo Franciscanus Sæcularis
Živeti po zgledu sv. Frančiška v svetu

Frančiškov svetni red

Predvideni program:

- 9.00 - zbiranje ob čaju ali kavici
- 9.30 - pozdravi in predstavitev urnika srečanja
- 9.45 - p. Slavko Stermšek OFMConv: Pomen trajne vzgoje za člane svetov OFS
- 10.15 - odmor za kavico...
- 10.30 - delo po skupinah (glede na službe – voditelji člani NS OFS)
- 12.00 - Angelus
- 12.15 - kosilo
- 13.00 - s. Doroteja Emeršič: "Sestre in bratje OFS so vedno na poti..."
- 13.30 - delo po skupinah (glede na službe – voditelji člani NS OFS)
- 14.30 - sklepno skupno srečanje in sprejemanje sklepov
- 15.00 - Litanije svetnikov Frančiškovih redov

Mirko Potočnik OFS

Odgovorni za vzgojo v NS OFS

Darovi za revijo Brat Frančišek

oktober 2018 – junij 2019

BAN BERNARDA	15,00 €
KB OFS TOLMIN	100,00 €
KOBI TATJANA	100,00 €
BRGLEZ ZDENKA	20,00 €
MARIJA FURLAN	10,00 €
KB SV.PETER IN PAVEL PTUJ	90,00 €
KRIVEC CVETKA	15,00 €
HOSNER KSENIJA	15,00 €
MATILDA CAPUDER	20,00 €
KLEMENČIČ FRANC	30,00 €
FSR KB MOZIRJE	100,00 €
ŽNIDRŠIČ ALOJZ	20,00 €
KRANJC CECILIJA	20,00 €
ZORKA SVARA	20,00 €
DUŠAN PERNEK	125,00 €
SNEŽANA CECKO	10,00 €
ŽUPNIJSKI URAD RAKA	20,00 €
PORENTA MARJETICA	30,00 €
OLGA PELAJ GRIC	20,00 €
NIKOLAJA MALALAN	20,00 €
VIVOD MARIJA	20,00 €
STANIČ ERIKA	10,00 €
TONE VIDIC	30,00 €
ŽUPNIJA TUHINJ	40,00 €
SILVANA SIVIC	20,00 €
VADNJAL ANICA	30,00 €
MINKA KUCLAR	50,00 €
SESTRE FRANČIŠKANKE, SLOV. BISTRICA	50,00 €
META NOVAK	10,00 €
VERA GOLOB	15,00 €
JUSTINA STERLE	20,00 €
HELENA BESTER	30,00 €
DRUŽINA OBLAK, KRANJ	100,00 €
PAJNIČ ANDELKA	15,00 €
OFS SVETI JOŽEF MARIBOR	110,00 €
LIČEN ANICA	25,00 €

KB FSR SV. TROJICA	100,00 €
MARKES MARIJA	20,00 €
JOŽE URBANJA	40,00 €
MARIJA ŠUMER	30,00 €
KB FSR NAZARJE	165,00 €
JELKA PAKIZ	10,00 €
MARJETKA BIRK	120,00 €
FSR SV. OŽBALT PTUJ	96,00 €
FSR PODNANOS	80,00 €
KATARINA PERNEK	125,00 €
ANZLOVAR ANDREJ	20,00 €
OPATIJSKO - MESTNA ŽUPNIJA CELJE	30,00 €
TOPLAK ALBIN	10,00 €
ŠOLSKE SESTRE REPNJE	50,00 €
ERIKA TERAN	50,00 €
GLAVAN ANDREJ	50,00 €
MILKA KOTERLE	20,00 €
RUDI ZORE	20,00 €
ŽUPNIJA VRHNIKA	20,00 €
RAK MARIJA	20,00 €
MARJAN PENEŠ	12,00 €
ŽUPNIJSKI URAD ŠMARTNO OB PAKI	20,00 €
GALE MIRA	20,00 €
RUDMAN MARIJA	15,00 €
ŽUPNIJSKI URAD GORENJE PRI ZREČAH	50,00 €
FERDINAND RUS	20,00 €
BARBARA KOMPARA	30,00 €
MARIJA ŽVEGLIČ	20,00 €
MARIJA FERCAK	50,00 €
JUSTINA STERLE	10,00 €
PELAJ OLGA	20,00 €
SESTRE FMM CELJE	20,00 €
SESTRE BREZJE	20,00 €
TOMAN VANDA	25,00 €
BERNARD STANISLAVA	30,00 €
SELIH MARIJA	20,00 €
KENDA MINKA	15,00 €
ŽUPNIJA ŠKOFJA LOKA	15,00 €
TINA ŠČUKA	15,00 €
KARMELIČANSKI SAMOSTAN SORA	50,00 €
ANICA ŠVAB	20,00 €
MARIJA T. TURK	18,00 €
JOŽE URBANJA	30,00 €
KOVŠE KRISTINA	20,00 €

MRZLJAK TOMAŽ	40,00 €
ŽUPNIJA ROGATEC	50,00 €
VIZINTIN BOGDAN	30,00 €
JANEZ GREGORC	10,00 €
FERDINANDA VOGELSANG	12,00 €
BREZOVNIK JOŽICA	10,00 €
DANICA SEBANC	20,00 €
ŽUPNIJA ODRANCI	30,00 €
FRANČIŠKANSKI SAMOSTAN KOSTANJEVICA	300,00 €
FRANC LOVRENČAK	25,00 €
ŽUPNIJA ŠMARTNO OB PAKI	20,00 €
KB OFS PIRAN	100,00 €
ŠOLSKE SESTRE	20,00 €
MARINKA FABJAN	20,00 €
IVANKA KOMAR	10,00 €
ANGELA VETRIH	5,00 €
ŽUPNIJA ČRENŠOVCI	20,00 €
ŽUPNIJA MALA NEDELJA	30,00 €
ANA MATANIČ	30,00 €
PRIJOR ALMA	60,00 €
DEMŠAR DARINKA	15,00 €
ŽUPNIJA ROVTE	20,00 €
LIKAR CVETKA	10,00 €
PEČNIK HELENA	10,00 €
JUSTINEK NEŽA	30,00 €
MARKO BITENC	20,00 €
DANIJELA PINCULIČ	20,00 €
PETER SKOBERNE	20,00 €
DARINKA VIDMAR	30,00 €
FUČKA LOJZKA	10,00 €
VADNJAL ANICA	30,00 €
ARNEŽ MIHAELA	20,00 €
HRASTAR NEVENKA	10,00 €
ŠOLSKE SESTRE POLJANČEVA MARIBOR	20,00 €
ŽUPNIJA ZG. TUHINJ	40,00 €
KRIVEC CVETKA	20,00 €
PARTL ZDENKA	15,00 €
FRANC KONCILIJA	10,00 €
SILVA ŽABOTA	100,00 €
MLINAR MARIJAN - ANA	20,00 €
VILMOR BERLEC	20,00 €
JANKO FURMAN	10,00 €
SESTRE ŠOLSKE BREZJE	40,00 €

ŠOLSKE SESTRE DND ILIRSKA BISTRICA	20,00 €
MAJDA SAMALUK	30,00 €
ŽUPNIJA ŽETALE	20,00 €
TEREZIJA ZORE	20,00 €
SICHERL JOŽICA	10,00 €
LUKNER TATJANA	20,00 €
ŽUPNIJA TRZIČ	20,00 €
KENDA LENKA	30,00 €
ŠTOR ELIZABETA	10,00 €
MARIJA STARC	10,00 €
ŠOLSKE SESTRE STROSSMAYERJEVA MARIBOR	20,00 €
HACK JANOS	50,00 €
ZORZ VERA	10,00 €
MARIJA VIDA KRAMAR	30,00 €
JOŽEF PRIBOZIC	120,00 €
MODRIJAN MOJCA	10,00 €
SESTRE FRANČIŠKANKE SLOV. BISTRICA	30,00 €
ŠOBERL BARBARA	15,00 €
FRANC STRASEK	20,00 €
LIPOVŠEK VLASTA	20,00 €
ACMAN ELA	10,00 €
KRAVOS MARIJA	10,00 €
ŽUPNIJA SV. KRIŽ	20,00 €
MARIJA FURLAN	10,00 €
ŽUPNIJA RAČE	20,00 €
SIMONA VENDRAMIN	2,50 €
BARBARA PERNUS GROSELJ	20,00 €
ROMINA SCHWARZLIN	15,00 €
MARUŠKA MRAVLJE S.P.	30,00 €
SEVER ANA	20,00 €
MAJDA SERONA	10,00 €
SOBOČAN ANA	20,00 €
FRANC ORAŽEM	40,00 €
NADIJA MARKEZIC	25,00 €
KB OFS MARIJINEGA IMENA RUŠE	40,00 €
VINKO PRESTOR	30,00 €
MAJDA AMBROŽIČ	15,00 €
FRANČIŠEK MARKELJ	40,00 €

SKUPAJ

5.290,50 €

Bog povrni!

Biserna maša – p. Filip Rupnik OFM

Mogočno so zadonele obnovljene orgle na Kapeli in pevci so na vse grlo zapeli: »Biseromašnik, bod' pozdravljen...« Po cerkveni ladji so se proti daritvenemu oltarju premikali ministranti s svečami in za njimi somaševalci: nadškof p. Stanislav Zore, domači župnik p. Niko, slavljenec p. Filip... Pater Niko je pozdravil g. nadškofa, nekoč v sedemdesetih letih je bil novinec tokratnega slavljenca prav tu na Kapeli, torej je bil p. Filip njegov magister...

Tega se je g. nadškof hvaležno spominjal, pridigo pa je naslonil na nedeljski

božjo besedo, bila je prav nedelja novih maš... Po obhajilu so se p. Filipu zahvalili župljani Kapele in orisali njegovo pot služenja od mašniškega posvečenja naprej... Povzemam glavne poudarke, objavljene tudi na www ofs.si Najprej je bil nastavljen v Kamniku. Ker se je že pri vojaki nalezl jetike, je po zdravniškem pregledu takoj odšel za pol leta v bolnišnico na Golniku. Od tam je leta 1962 prišel na Sveto Goro pri Gorici, kjer je pomagal pri spovedovanju, kolikor je smel zaradi zdravja. Po treh letih se je selil v Strunjan za župnika in predstojnika samostanske skupnosti. Tam je imel za sobrata rodne brata, z redovnim imenom p. Leon. Po šestih letih, leta 1971 torej, je bil izbran za magistra novincev. Ta skrb mu je bila zaupana devet let. Vmes je priromal na Kapelo in določili so ga za asistenta tamkajšnjega bratstva Frančiškovega tretjega reda. V tem času je bil »kriv«, da so nekateri stopili v ta svetni red. Leta 1980, navezan na samostansko skupnost v Kamniku, je postal še narodni voditelj FSR Slovenije, kar je ostal šest let. Takrat so ustanovili na Primorskem posebno duhovniško sku-

Avstralijo, v Sydney, za pomočnika p. Valerijanu Jenku pri delu med izseljenci. Ko se je vrnil v Slovenijo, je bil od leta 2005 rektor romarske cerkve pri Novi Štifti pri Ribnici, zadnja leta pa je del samostanske skupnosti na Kapeli nad Novo Gorico.

Za tednik Družina je pred leti povedal:

»Človek, če vzame zares redovništvo, je srečen, tudi

pnost tretjega reda. Vanjo se je včlanil tudi škof Janez Jenko z obrazložitvijo: »Ker mi svetnik, četudi je iz 13. stoletja, s svojo ljubeznijo do Kristusa, evangelija, ljudi in tudi dela pomaga, kakšen naj bi bil na mestu, kamor me je Kristus postavil«. V tem času je bil p. Filip štiri leta znova na Sveti Gori. Od leta 1986 do leta 1995 je bil rektor romarske cerkve na Svetih Višarjah. Ker je bil preveč Slovenec, se je moral kot Čedermac umakniti z Višarij. Vrnil se je v Strunjan, od koder je opravljal službo regionalnega ljubljanskega asistenta tretjega reda. Po božji previdnosti, saj je kot asistent spoznal vso Slovenijo, je leta 1998 kljub visokim letom in brez znanja jezika odšel za sedem let v

če včasih 'klepljejo' po njem. Zato je geslo na moji zlatomašni podobici: »Srečeni tisti, ki najde svoje veselje v Gospodovi volji«. Če potrpi, sprejme z veseljem ali vsaj z dobro voljo tudi odločitve predpostavljenih. Sprejel sem tudi, da so me preganjali zaradi maternega jezika. Skratka, tisti, ki slutijo ali so spoznali, da jih Bog kliče v svojo službo za duhovnika ali redovnika, naj se zavedajo, da bodo

srečni samo takrat in v tistem, kar je zanje izbral Bog.«

P. Filip je bil torej na vseh postajah svojega služenja tesno povezan, lahko bi rekli, zraščan s Tretjim redom, FSR in sedaj OFS. Raziskoval je njegovo zgodovino, predvsem na Primorskem in to vse skrbno zapisoval, najbolj vredno pa je njegovo navdušenje, s katerim je mnoge privabil na Frančiškovo pot.

V imenu Narodnega sveta OFS se je p. Filipu zahvalil in mu izročil zahvalno listino tajnik NS OFS Metod Trajbarič. V imenu domačega bratstva OFS se mu je zahvalila s šopkom domačega cvetja najstarejša članica bratstva s. Aurelija, ki je bila v času prvega služenja p. Filipa na Kapeli tudi novinka, vendar v FSR... Zahvalili smo se p. Filipu da s svojo is-

krivostjo, včasih tudi hudomušnostjo, predvsem pa modrostjo bogati naša srečanja in jih zaključuje s Frančiškovim blagoslovom.

Praznovanje smo zaključili z bratskim druženjem v samostanski jedilnici. Pred tem smo si lahko na samostanskem hodniku ogledali bogato pregledno razstavo o življenju in delu p. Filipa, ki so jo pripravili hvaležni župljani. Naj ga dobri Bog blagoslavlja in ohranja v svojem objemu ter ga tako nagradi za njegovo zvesto služenje!

**FRANČIŠKOV SVETNI RED –
OFS Slovenije
izreka**

ZAHVALO

p. FILIPU RUPNIKU

biseromašniku

- za njegovo dolgoletno vršenje službe duhovnega asistenta v OFS na različnih ravneh
- in spremljanje ter skrb za Frančiškove.

30. junij 2019

predsednica OFS

*fani
pečar*

Srečanje s sestro Grazyno, frančiškanko Marijino misijonarko

V prijetnem nedeljskem popoldnevu, 2. junija 2019, smo se Frančiskovi bratje in sestre iz Vipavskega Križa, Otlice in Podnanosa v lepem številu zbrali v kriškem samostanu okrog kipa sv. Frančiška, našega romarja, s prižgano svečko ob njem. Medse smo povabili misijonarko s. Grazyno, ki nam je polepšala in obogatila popoldan s čudovitimi duhovnimi mislimi.

Za uvod našega srečanja smo zmolili desetko rožnega venca in se izročili Svetemu Duhu.

S. Grazyna nam je potem pripovedovala predvsem o svojem pestrem življenju na misijonu. Po rodu je Poljakinja. Izhaja iz družine petih otrok. Zaupala nam je, da je bila nezaželen otrok. Že takoj po rojstvu bi jo najraje oddali, a mama na to ni pristala. Pri petih letih jo je k sebi vzel njen stric in skrbel zanj. Že od rane mladosti si je želela, da bi postala misijonarka. Po dolgih letih se ji je želja izpolnila in je odšla v Afriko. Postala je vzgojiteljica in učiteljica malih otrok. Skrbela je za njihovo preživetje in

šolanje. Živela je v zelo težkih in hudih razmerah, ki jih je z veliko ljubeznijo sprejemala. Je izredna žena, dobrega in usmiljenega srca ter zelo potrpežljiva. Za te ljudi se je žrtvovala, ker je bila trdno prepričana, da vse to dela z Jezusom in Marijo ter živi samo za Boga. Po desetih letih se je iz misijonov vrnila zaradi slabotnega zdravja. Prišla je v Slovenijo. Pravi, da se med nami zelo dobro počuti, da je kot doma. Živi v skupnosti sester FMM v Celju.

Bilo je zares prijetno popoldne. Poleg pričevanja s. Grazyne smo se pogovarjali o različnih stvareh in prepevali raznovrstne pesmi. Tudi afriške so prišle na vrsto. Spremljala nas je njena ukulela, ki jo nosi vedno s seboj.

Spoznali smo, da je zelo globoko verna žena, Bogu hvaležna za vse – za dobro in hudo.

Ob sklepu našega srečanja smo pripravili skromno pogostitev. Tu je bila prilika za klepet, izmenjavo mnenj in izkušenj.

Bilo je rajsko doživetje, splačalo se je priti, saj smo stopili v globino duhovnega sveta ter pristali na pristnih Frančiskovih obzorjih, in to v tako kratkem času.

Cvetka Kompara OFS

Odrasli skavti na slovenskem Caminu

Skupina trinajstih skavtskih prijateljev iz Bovca, Kobarida, Domžal, Ribnice, Ljubljane in Ribnega se je od 10. do 14. julija 2019 odpravila na peš romanje po prekmursko-štajerskem delu slovenskega camina oziroma Jakobove poti v Sloveniji.

Zbrali smo se na madžarski meji pri KOBILJEM in po molitvi in blagoslovu za srečno pot, ki nam ga je podelil g. Bogdan Vidmar, duhovni pomočnik, ki je tudi romal z nami in se izkazal kot skrben ekonom in odličen kuhar, nadaljevali pot mimo Turnišča in Odrancev proti LJUTOMERU. Čez reko Muro smo se peljali s Tinekovim brodom. V župniji sv. Janeza Krstnika v Ljutomeru nas je prijazno sprejel g. župnik Goran Merica.

V župnišču smo prenočili in naslednje jutro nadaljevali pot proti ORMOŽU, čez slovenski JERUZALEM z

vinogradi, čez polja in travnike, mimo žitnih, koruznih in sončničnih polj, skozi prijazne in lepo urejene vasi. Pri graščini Jeruzalem smo imeli degustacijo vina in za duhovno misel poslušali evangeljski odlomek o trti in mladikah. Kako simbolično! Romar Žarko, tudi sommelier, nam je spregovoril o vinu in kulturi pitja. Ta dan je godoval sv. Benedikt, zavetnik Evrope, zato smo se spomnili tudi nanj.

Prespali smo v župnišču ormoške župnije, ki jo vodi g. župnik p. Drago Avsenak KR. Z njim in njegovimi farani smo imeli v cerkvi sv. Jakoba sv. mašo, še prej pa smo skupaj zmolili rožni venec. Njegove gostoljubnosti ne bomo nikoli pozabili, saj nam je resnično želel dati vse, da bi se počutili sprejeti in dobrodošli. Iskrena hvala še enkrat za vse, g. Drago!

Tretji dan smo se namenili mimo DORNAVE proti PTUJU, se vmes tudi malo izgubili in dobili prijazno pomoč dveh policistov, ki sta se pripeljala mimo nas, ko smo ravno molili

angelovo češčenje. Na Ptuju smo prespali v župnišču nadžupnije ob cerkvi sv. Jurija. Med potjo smo se ustavili v cerkvi v Hajdini in v Lovrencu na Dravskem polju, prvi daljši postanek pa je bil pri Mariji na PTUJSKI GORI. G. Bogdan ima tam med patri minoriti prijatelja in sošolca iz študentskih let, župnika p. Martina Gašpariča, zato smo bili še bolj gostoljubno sprejeti.

Ko smo odhajali s PTUJSKE GORE, nas je blagoslovil dež in pred hudo nevihto s točo smo se skrili v lopo pred hlevom neke kmetije. Toča je spet klestila po poljih in vinogradih. Naredila je veliko škodo na njivah in vrtovih in žalostno smo gledali razcefrano koruzo in poleglo žito.

Pozno popoldne smo prišli v MAKOLE v prazno župnijo, saj so g. župnika Tonija Kmeta razrešili službe v župniji zaradi suma zlorabe dveh mladoletnih deklet na njegovi prejšnji župniji. Župnišče nam je odprla ključarjeva žena in nas prosila za molitev. Sv. mašo smo imeli v cerkvi sv. Andreja in molili tudi za resnico in pravico vseh tistih, ki so osumljeni.

Prespali smo v prostorih župnije in v nedeljo zjutraj prisostvovali sv. maši, ki jo je vodil g. dekan Tomislav Šentak. Po maši smo se odpravili na dolgo pot mimo Poljčan in Studenic proti ŽIČAM. ŽIČKA KARTUZIJA nas je ponovno očarala s svojo veličino in zgodovino.

Naše romanje se je tukaj končalo. Verjetno ga bomo nadaljevali v mesecu septembru.

V krogu smo se zahvalili Bogu za milost romanja in sv. Jakobu, ki nas je varoval na poti. Doživeli smo veliko lepega, tudi v duhovnem smislu, saj smo vsak dan imeli uro tišine in pre-

mišljevanja, zmolili smo rožni venec in ob treh popoldne rožni venec Božjega usmiljenja. Spanje na tleh v veroučnih učilnicah in drugih župnijskih prostorih nas je utrdilo v romarskem smislu. Vsak dan smo začeli z molitvijo in odhajali na pot z blagoslovom, vsak večer smo končali z Angelčkom. Povezali smo se v romarsko družino, ki je

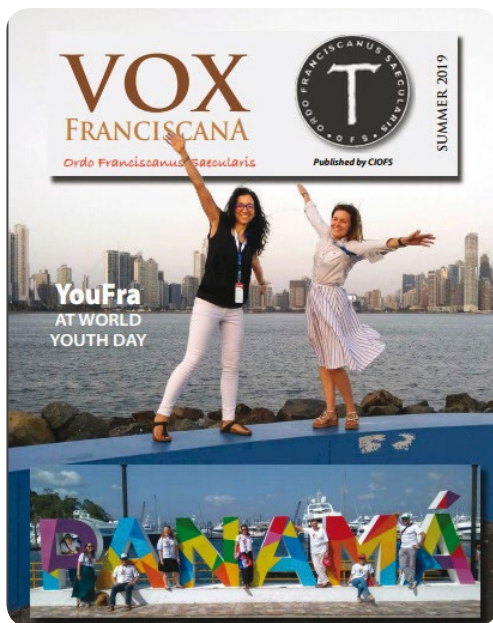
skupaj hodila, molila, iskala senco in hladno vodo, odgovarjala na prijazne pozdrave domačinov in spoznavala ta čudoviti del naše lepe domovine.

Bogu hvala za vse to!

Ester

slike: Nataša Bartol

V tokratni številki Brata Frančiška bomo šli preko meja Frančiškovich revij, ki izhajajo v Sloveniji in pogledali nekaj novic, ki jih prinaša letošnja poletna številka Vox franciscana – list, ki ga izdaja CIOFS.

V njej je predstavljen svetovni dan mladih, ki se ga je na začetku leta v Panami udeležila tudi FRAMA, pa kako smo praznovali Vodilo OFS in nekaj člankov o 800 letnici srečanja med sv. Frančiškom in sultanom.

Celotno revijo lahko najdete na spletni strani
<http://www.ciofs.org/portal/en/library/others/844-vox-franciscana-summer-2019/file>.

Nov TAU logotip v ZDA

Narodno bratstvo OFS ZDA je sprejelo nov TAU logotip za uporabo v tisku in na spletu. Ponaša se s skiciranim, lesenim videzom in se lahko uporablja brez besedila ali z njim (Secular Franciscan Order – USA). Logotip je oblikoval Italijan Luciano Crapotta.

Bratstvo OFS v Vietnamu raste

»OFS v Vietnamu kaže znamenja zdrave rasti,« je zapisano v poročilu člana generalnega sveta OFS Avguština Young HAK Yoona. Sam se je z generalnim duhovnim asistentom br. Alfredom Parambakathujem, OFM Con, mudil v Vietnamu na obisku pri narodnem svetu OFS Vietnam. Z 19 pokrajinskimi sveti in 248 kanonično ustanovljenimi bratstvi sestavlja OFS Vietnam 5603 sestre in brate, 1615 pa jih je v pripravljalnem obdobju (noviciat ali postulat). Avguštin je še

zapisal, da ima 112 lokalih bratstev za duhovne asistente škofijske duhovnike, medtem ko 136 bratstvom duhovno asistenco nudijo v glavnem bratje frančiškani (OFM).

Novi bratstvi OFS v Kuvajtu in Bahrainu

Član generalnega sveta Michel Janian je poročal o novo nastalih bratstvih OFSv Kuvajtu in Bahrainu. Januarja lani je namreč obiskal Kuvajt in se srečal s skupino, ki je zaprosila CIOFS za pomoč in potrditev. Skupina, ki jo sestavlja pet ljudi s Filipinov, ki delajo v Kuvajtu, se dobiva zadnja tri leta ob bratu iz prvega reda. Kapucinski kustos in lokalni prelat, škof Camillo Ballin (apostolski vikar za severno Arabijo) je izrazil svojo podporo novo nastajajoči skupini. Michel ja prav tako zapisal, da je duhovno asistenco in pomoč pri pripravi na obljube obljubil br. Atanacio Monching, OFM Cap.

Isti član sveta Michel Janian pa se je srečal tudi s skupino tridesetih ljudi v Bahrainu, ki prav tako želijo postati Frančiškovi. Skupino sestavljajo ljudje iz

Filipinov in Indije, ki jih je skupaj zbral kapucinski pater br. Peter Eugenio. »Bili so navdušeni in željni čim več izvedeti o redu,« je zapisal Michel v svojem poročilu. Zanje je pripravil predstavitevno srečanje o samem redu, njegovi zgodovini in pripravi na zaobljube.

Sv. zakonca Martin

**Starša sv. Terezije Deteta Jezusa –
in njuna drža pri vzgoji otrok**

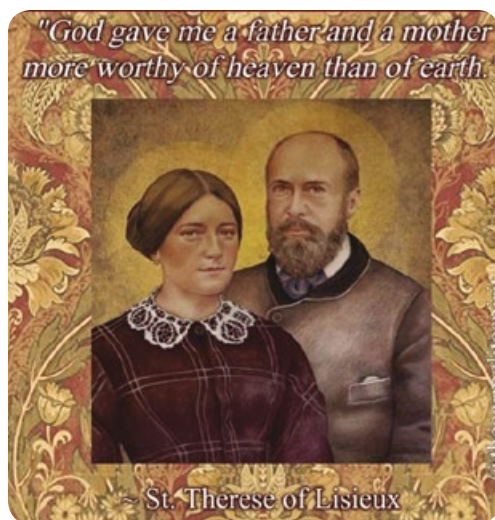
Staršev sv. Terezije iz Lisieuxa – Marije Azelije Guérin in Ludvika Martina – ni treba posebej predstavljati, saj smo o njiju lahko veliko prebrali predvsem v času njune beatifikacije. V teh nekaj mislih se bomo osredotočili zato na pogled, ki razkriva njuno držo do vzgoje otrok.

Temelj njune vzgoje in njunega odnosa do otrok je bil njun globok osebni odnos z Gospodom in njun medsebojni odnos moža in žene. Azelija je o svojem

možu zapisala, da je zelo srečna z njim, da je svet mož in da bi vsaki ženi privoščila takega moža. Ludvik je ljubezen, ki jo je čutil do svoje žene, izkazoval v konkretnih odločitvah in dejanjih, ki zarisujejo pred nami njegovo pravo obličje, precej daleč od »sladkega zasnanega moža«, kakršnega bi nam rada predstavila ljudska pobožnost: da bi pomagal Azeliji, ki je bila zasuta s čipkarskim delom, saj je imela njena delavnica velik sloves, je opustil svoje zelo donosno delo urarja in prevzel komercialni del čipkarske delavnice, s čimer je očitno dvignil prepoznavnost in dohodke delavnice. Kljub temu pa je znal zdravo najti trenutke oddiha, na primer z ribarjenjem. Njun medsebojni

odnos je izžareval ljubezen in spoštovanje. Zato ni zaman zapisala sv. Terezija o svojih starših: »Dobri Bog mi je dal očeta in mamo, ki sta bolj vredna nebes kakor zemlje.« Gotovo, saj sta bila globoko povezana z Gospodom, kar se je videlo tudi v njunih delih usmiljenja in ljubezni: bila sta frančiškanska tretjerednika, udeleževala sta se nočnih adoracij pred Najsvetejšim, vsak dan sta bila pri sv. maši, pogosto sta opravljala spoved in prejemala obhajilo, kar je Azeliji dajalo moč, ki je presegala moč povprečne žene, Ludviku pa nežnost, ki je prav tako presegala nežnost povprečnega moža. Neopazno sta delila miloščino družinam v stiski, predvsem tistim, ki so postale del njihovega življenja preko

njunih hčera, in pomagala bolnim. Svoje karitativno delovanje sta tudi razširila preko župnijskih meja (prispevki za potrebe Cerkve zunaj Evrope, letna finančna podpora za evangelizacijo itd.) in takopričevala o širokem misijonskem duhu, ki ju je napolnjeval. O svojem očetu in njegovem življenju po evangeliju je sv. Terezija zapisala, da je bila najbolj pozorna na očetovo napredovanje v popolnosti, ko je posnemal je sv. Frančiška Saleškega in prišel do takega obvladovanja svoje naravne živahnosti, da se je zdelo, da ima najbolj nežno naravo na svetu in da ga stvari tega sveta komaj oplazijo, saj se je z lahkoto vedno znova pobral, ko so ga težave življenja pritisnile k tlom. Nekaj let po ženini smrti, ki ga je hudo prizadela, je bil v Alençonu in je v cerkvi Naše Gospe, kjer se je poročil, doživel veliko milosti in tolažbe ob spominih na svoje preteklo življenje. Ko se je vrnil domov, je povedal hčerkam, kakšno molitev je zapisal: »Moj Bog, to je preveč! Da, preveč sem srečen, ni mogoče iti v nebesa na ta način, nekaj želim pretrpeti zate, Gospod ... « ter

dodal, da se je Gospodu ponudil ... Ni uporabil besede »žrtev«, kakor da se je ne ni upal izreči, a hčere so razumele.

Sprejeti in varovati življenje je bila naslednja značilnost njunega starševstva. Imela sta devet otrok in štirje od njih so umrli, tako da sta okusila največjo bolečino – izgubiti lastnega otroka. Azelija je zapisala: »Noro so mi všeč otroci. Mislim, da sem se rodila zato, da bi imela otroke. In oba sva živela samo zanje: bili so vsa najina sreča in samo v njih sva jo zares našla.«

Zavedala sta se, da mora biti dom prva Cerkev in kraj, kjer se okuša globina odnosa z Bogom in se življenje usmerja po vrednotah. Zato je bila njuna vzgoja otrok vesela in nežna, hkrati pa tudi zahtevna. Takoj ko so otroci mogli razumeti, jih je Azelija učila, naj svoje srce izročijo vsako jutro Gospodu, naj s preprostostjo sprejemajo vsakodnevne težave, »da bi ugajali Jezusu«. To je tudi okvir »male poti«, ki jo je njuna najmlajša hči kasneje živela v karmelu. Molitev zjutraj, blagoslov pred obroki, angelovo čiščenje,

rožni venec, obiski bolnikov, romanja na grobove svetnikov – to je bil okvir popolne domače Cerkve, ki je brez dvoma spominjala na sveto nazareško družino.

V takem vzdušju staršem ni bilo težko odkrivati poklicanosti njunih otrok, jo spremljati in pomagati pri njenem urešničenju. Oče Ludvik je celo spremil v Rim svojo najmlajšo hčerko, ki je hotela vstopiti v karmel s 15. letom starosti, da bi tam izprosila dovoljenje papeža Leona XIII. Azelija zapiše v pismu svoji sestri: »Želim si, da bi bile moje hčere svete.« Preroške besede matere ... In pogumne besede očeta, ki razkrivajo njegovo osebno svetost, ko ga je zadnja hči prosila za dovoljenje za vstop v karmel: »Pojdiva skupaj pred Najsветеjše in se zahvaliva Gospodu, da mi je dal to čast in mi odpeljal vse hčerke.«

Dobri starši so starši, ki so prisotni. In zakonca Martin sta bila močno prisotna v življenju svojih otrok. Ludvik mnogo bolj kot povprečen oče: ženi je pomagal pri domačih opravilih z otroki, ko je bilo potrebno, je šel ob štirih zjutraj iskat

dojiljo za najmanjšega od otrok, ki je bil bolan; v mrzli noči je spremljal svojo ženo v kraj, oddaljen 10 km od Alençon, do osebnega zdravnika za njunega prvega otroka, sina; bdel je ob svoji najstarejši 13-letni hčerki, ko je imela tifusno vročino itd. Na stotine zgodb poznamo z njihovih sprehodov, zgodbe o njihovih igrah, molitvah in družinskih aktivnostih, najprej celotne družine skupaj z mamo, po njeni smrti pa Ludvika z otroki. Vse to nam govori, kako sta bila oba starša nenehno zaposlena z nalogo, ki jima jo je Bog zaupal kot najpomembnejšo: vzgoja otrok. Zaradi prezgodnje Azelijine smrti se je Lud-

vik še močnejše posvetil skrbi za svoje hčerke in je zadnjih deset let zastavil celo svoje zdravje, da jim je zagotovil in omogočil uresničiti njihove sanje po svetosti.

Še ena značilnost nam ostaja: nežnost. Dobri starši so nežni. Niso samo prisotni (z morda oddaljeno hladnostjo), ampak so tudi topli in nežni. Zakonca Martin sta prisotna prav na ta način, nežno. To se kaže ne samo v izrazih (moja kraljičica, moj kralj), ampak sta to izražala v najbolj vsakdanjih stvareh, ki sta jih opravljala z nežno ljubeznijo (na primer pozdrav vsak večer pred spanjem itd.). Zanimivo, kako zelo papež Frančišek poudarja nežnost Božje ljubezni do nas, ki naj bo zgled tudi nam v odnosu do nas samih in do drugih.

Družinska sreča zakoncev Martin ni trajala dolgo, saj je ob smrti Azelije leta 1877 ostal Ludvik pri svojih 54 letih sam s hčerami in z globoko rano, ki se mu ni zacelila do smrti. Zdržal je zato, ker je hotel dokončati delo, ki sta ga v popolnem sozvočju in veliki ljubezni začela skupaj z ženo: vzgojo njunih petih hčera. Z Gospodovo milostjo je svoje delo opravil na popoln način. Sv. Terezija zapiše: »Mehko srce očeta je zdaj dodalo k ljubezni, ki jo je že imelo, še resnično materinsko ljubezen.« Oče torej, sicer zelo resen mož, je svoji očetovski ljubezni dodal »ženski, materinski« element, da hčerke ne bi preveč pogrešale matere. Znal je svoje hčere tudi razvedriti: vodil jih je v gledališče,

na potovanja (Trouville, Pariz itd.), poskušal jim je v vseh življenjskih situacijah pokazati, kako najti Božjo slavo in posvetitev duše.

Starši lahko ob drži zakoncev Martin preverjajo svoj medsebojni odnos in svojo držo do otrok in vzgoje, predstojniki redovnih skupnosti pa se tudi lahko vprašajo na podlagi zgleda zakoncev Martin, če so Božja podoba nežnosti in bližine, če pomagajo razvijati v svojih bratih in sestrh njihovo poklicanost, če hodijo z njimi po poti utrjevanja kreposti ...

s. Damjana Pintarič OCD

DUH ASSISIJA in PODAJ MI ROKO

Edinost v različnosti

Brezje, 26. 10. 2019

9.30 molitev

10.00 sveta maša
somaševanje vodi nadškof
Stanislav Zore OFM

11.30 pričejanja o edinosti
sestra Metka Kos FMM
duhovnik Blaž Jezeršek
zakonca Lojze in Tantely Gabršček

12.30 kosilo

14.00 dramska uprizoritev
Mož miru

Priljubljeni Kmetičji za duhovnost pri franciskovski konferenci.

Javier Garrido

Rožice sv. Frančiška

na novo prebrane in premišljene (48)

XLVIII.

Kako je brat Jakob iz Masse zagledal v prikazni drevesa vse manjše brate sveta in spoznal slehernega kreposti, zasluženja in napake.

Brat Jakob iz Masse, ki mu je bil Bog odprl vrata v svoje skrivnosti in mu dal popolno znanje in razumevanje Svetega pisma ter vednost prihodnjih reči, je bil tako svet, da so brat Egidij, brat Marko iz Motina, brat Juniper in brat Lucid govorili o njem, da ne poznajo nobenega na svetu, ki bi bil večji pred Bogom kot ta brat Jakob.

Močno sem želel, da bi ga videl; ko sem namreč prosil brata Janeza, tovariša brata Egidija, naj bi mi pojasnil nekaj duhovnih stvari, mi je rekel: "Če hočeš biti v duhovnem življenju dobro poučen, poskrbi, da boš govorila z bratom Jakobom iz Masse. Tudi brat Egidij je želel, da bi ga poučil, in njegovim besedam ni bilo mogoče ničesar pridati ne odvzeti, zakaj njegov duh je prodril v nebeško skrivnost in njegove besede so bile besede Svetega Duha in ni ga človeka na zemlji, ki bi ga bolj želel videti kot njega."

Kmalu potem ko je brat Janez iz Parme prevzel vodstvo reda, se je brat Jakob zamaknil v Boga in je v tem zamaknjenju ostal tri dni brez zavesti in tako neobčutljiv, da so bratje dvomili, ali je sploh še živ. V tem zamaknjenju mu je Bog razodel, kaj se bo zgodilo z našim redom. Ko sem to slišal, sem ga še bolj želel videti in govoriti z njim.

In Bogu je bilo všeč, da mi je bilo mogoče z njim govoriti. Pa sem ga takole

prosil: "Če je res, kar sem o tebi slišal, te prosim, da mi tega ne prikričaj. Slišal sem namreč, da ti je Bog, ko si bil tri dni skoraj mrtev, med drugim razodel, kaj se bo zgodilo z našim redom. To mi je pravil brat Matej, minister iz Mark, ki si mu zaradi pokorščine vse odkril." Tedaj je brat Jakob z veliko ponižnostjo priznal, da je brat Matej govoril resnico.

Brat Matej, minister province Mark, pa je bil takole povedal: "Brata poznam, ki mu je Bog razodel, kaj se bo zgodilo z našim redom. Brat Jakob iz Masse mi je namreč odkril in povedal, da je po mnogih stvareh, ki mu jih je Bog razodel o stanju vojskujoče se Cerkve, zagledal v videnju zelo lepo in veliko drevo, kate-rega korenine so bile iz zlata, sadovi pa

Ljudje, in to vsi manjši bratje; glavne veje pa so bile razvrščene po številu redovnih provinc in vsaka veja je imela toliko bratov, kolikor jih je bilo v provinci, ki jo je označevala. Zvedel je tedaj število vseh bratov reda iz vsake province, njihovo ime, starost, razmere, službe, mesta in časti, vrline in grehe vseh. In videl je brata Janeza iz Parme na vrhu osrednje veje tega drevesa, na vrhu vejic okoli pa so stali ministri vseh provinc. Zatem pa je videl sedeti na mogočnem in belem prestolu Kristusa, ki je poklical svetega Frančiška, mu dal zvrhan kelih življenjskega duha in ga poslal rekoč: "Pojdi in obišči svoje brate in jim daj piti iz tega keliha duha življenja. Zakaj Satan se bo dvignil zoper nje in jih potresel, mnogi

bodo padli in se ne bodo več dvignili." In Kristus je dal svetemu Frančišku dva angela, da bi ga spremljala. In sveti Frančišek je tedaj šel, da bi svojim bratom ponudil kelih življenja.

Začel je pri bratu Janezu iz Parme, ki je kelih vzel in ga hitro in pobožno izpil do dna. Tedaj je postal naenkrat ves žareč ko sonce. Za njim je sveti Frančišek ponudil kelih vsem drugim, a le malo jih je bilo, ki so ga s spodobno spoštljivostjo in pobožnostjo sprejeli in popili. Oni, ki so ga vzeli pobožno in ga vsega izpili, so se tedaj zasvetili ko sonce; tisti, ki so ga razlili in ga niso s pobožnostjo sprejeli, so postali črni in temni, spačeni in strašni; ti pa, ki so ga le nekaj popili in nekaj razlili, so postali deloma svetli in

deloma črni, bolj ali manj, kakor so pač pili ali razlili. Nad vsemi pa je žarel brat Janez, ki je najbolj spodobno izpil kelih življenja in je zato globlje pogledal v globino neskončne božje luči in je v njej zapazil odpor in nevihto, ki se je morala dvigniti zoper omenjeno drevo, ga vsega pretresti in mu razgibati veje. Zaradi tega je brat Janez zapustil svoje mesto na vrhu najvišje veje, stopil pod vejevje ob vznožje debla in stal tam ves

zamišljen. Brat Bonaventura pa, ki je bil nekaj keliha popil in nekaj razlil, je splezal do veje na mesto, od koder je odšel brat Janez. In ko je bil gori, so mu nohti postali iz železa, ostro nabrušeni ko britve; zaradi tega je skočil z mesta, kamor je bil splezal, in se z divjim naskokom hotel zagnati proti bratu Janezu, da bi ga poškodoval. Ko pa je brat Janez to videl, je glasno zavpil in se priporočil Kristusu, ki je sedel na prestolu. In Kristus je na njegov krik poklical svetega Frančiška, mu dal oster kamen, rekoč: "Pojdi s tem kamnom k tistemu bratu in mu odreži nohte, s katerimi hoče opraskati brata Janeza, da ne bo več mogel škodovati." Tedaj je sveti Frančišek šel in storil, kakor mu je bil Kristus naročil.

Ko se je to zgodilo, je prihrumel vihar in tako močno potresel drevo, da so vsi bratje popadali na tla. Najprej so padli tisti, ki so razlili ves kelih življenja, in zli duhovi so jih odnesli v temne in muke polne kraje. Brata Janeza pa in vse druge, ki so izpili kelih do dna, so angeli odnesli v kraje življenja, večne luči in blaženega veličastva.

Brat Jakob, ki je to prikazen videl, je jasno spoznal in natanko razložil vse: ime, razmere in položaj vsakega posebej z vso jasnostjo. In toliko časa je trajal vihar proti drevesu, da se je podrlo in ga je odnesel veter; kakor hitro je pa nevihta pojenjala, je iz zlate korenine zraslo drugo, vse zlato drevo, ki je pognalo zlate liste in cvetje in zlate sadove. A o tem drevesu, njegovi mogočnosti, globočini korenin, lepoti in vonju in moči pa je zdaj bolje molčati ko govoriti.

V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančišku. Amen.

Se nadaljuje.

Posodobljeni prevod Alojzija Resa

48. premišljevanje

Red manjših bratov v času nastajanja Rožic preživlja prve hude krize. Rožice želijo s svojimi poudarki prispevati k reševanju težavnega položaja. Pri tem se spominjajo dogodkov iz preteklosti, obenem pa se preroško in apokaliptično zazirajo tudi v prihodnost. Ko je hudo, človek ne sme oslepeti za minulo in si zastirati pogled v prihodnje; ne sme niti zaobiti svojega časa, da bi begal po preteklosti in samo sanjal o bodočnosti. Odločno delovanje v sedanjosti korenini v zgodovini in se izteza preko prihodnosti v večnost.

Več kot pol rožice je namenjeno utrjevanju avtoritete vidva Jakoba; to je bil res svet brat in vsak bi si moral želeli, da se sreča z njim. svetost ima avtoriteto celo nad redovno oblastjo in intelektom, ki ju zastopa Bonaventura, do katerega je ta rožica močno kritična.

Če hočemo razumeti to rožico, moramo poznati njeno ozadje. V ozadju namreč stoji odstop generalnega ministra Janeza iz Parme, njegov izbor naslednika v Bonaventuro, ki ga je že prej tudi nasledil kot profesorja, Janezov umik v samotišče v Grecciu, poskus njegove diskreditacije in obsodbe, češ da je krivoverec, in razglasitev njegove nedolžnosti. Očitno piše to rožico njegov simpatizer, ki ne soglaša povsem z novim generalom.

Apokaliptičnost Rožic se kaže tudi v tem, da podobno kot v Janezovem Razodetju po vseh stiskah in napadih hudega vendarle zmaga svetost in dobrota in ljubezen. Kar je nebeški Jeruzalem v knjigi Razodetja, je neizrekljivo zlato drevo v tej rožici..

Pregledal in odmeve napisal br. Miran Špelič.

Se nadaljuje.

PRVI FRANČIŠKANI V SVETI DEŽELI – br. Egidij iz Assisija (3. del)

**Damieta – kraj srečanja
sv. Frančiška s sultanom.**

V maju 1219 so se boji premaknili v Egipt. Križarji so predvidevali, da bi od tam ponovna osvojitve Jeruzalema lažje uspela. Damieta (danes Dumyat) je bila pristaniško mesto v Egiptu, ki so ga križarji hoteli osvojiti. Mesto je severno od Kaira na vzhodni strani Nilove delte. Križarji so začeli z obleganjem mesta. Pozno poleti 1219 je tja prispel tudi sv. Frančišek in se pomešal med križarje. Prestopil je bojno linijo in se znašel na egiptovski strani. V trenutku premirja se je sv. Frančišek podal pred poveljnika sovražne vojske in se hotel pogovarjati s samim poveljnikom. To ni bila svetnikova mirovna misija, ampak naravnost misijonsko poslanstvo, ki ga je hotel opraviti sredi bojnih čet. Ne da bi hotel delati kaj proti papežu, ki je spodbujal h križarskim vojnám, je hotel Frančišek pokazati muslimanom popolnoma drugačno podobo krščanstva. Ni se stopil pred sultana z orožjem, ampak z evangelijem in dialogom.

**Br. Elija iz Cortone, prvi provincial
v Akkonu**

Br. Elija je bil doma iz Cortone, po drugih virih pa iz Assisija. Njegova družina se je imenovala Bonusbaro (Buonbarone). Rojen naj bi bil v letih 1170–80. Br. Elija je bil zelo dobro podkovan v znanosti in literaturi. V Assisiju naj bi dobil dobro izobrazbo v latinščini, zato je slovel po nadarjenosti in splošni

izobrazbi. Frančiškov ideal ga je osvojil in med letoma 1210 in 1215 je vstopil v red. Verjetno je nosil tonzuro, ki ga je izkazovala kot klerika. Bil je pridigar, čeprav ni imel višjih redov, ni bil ne diakon in ne duhovnik. Da ga pa je sv. Frančišek imenoval za provinciala Sirije, je bilo utemeljeno v njegovih krepostih.

Provincia Sirija, ki je bila zaupana br. Eliju v času od 1217 do 1220, je bila zelo široko področje. Obsegala je celotno področje vzhodne Sredozemske obale: Turčijo, Grčijo, Sirijo, Libanon, Palestino, Egipt. Področje province je bilo razdeljeno na manjše dele, imenovane kustodije. Vsebovala je torej kustodije Ciper, Sirijo in Sveto deželo (Palestino). Kustodija Svete dežele je ohranila to ime prav do današnjih dni. Br. Elija je ustanovil novo postojanko v Akkonu.

Ni veliko zapisov o njegovem apostolskem delu na Bližnjem vzhodu. Glede na velike pridigarske in organizacijske sposobnosti manjšega brata iz Cortone lahko predpostavljamo, da je znal voditi odličen dialog z drugače vernimi.

Leta 1220 se je br. Elija vrnil v domovino. Leto prej se je v pristanišču v Akkonu srečal s sv. Frančiškom in s skupino bratov, ki so se vračali v domovino. Kako velika je bila skupina bratov, ne vemo.

Stari viri poročajo tudi, kako se je sv. Frančišek radoval poti v Sveto deželo na ladji iz Ancone v Akkon: »Čeprav je bil že onemogel in zelo bolan, je plesal in poskakoval od neizmerne veselja, da bo lahko stopil na tla, kjer je živel Gospodova Mati in naš Odrešenik!«

Konec

p. Peter Lavrih OFM, komisar za Sveto deželo

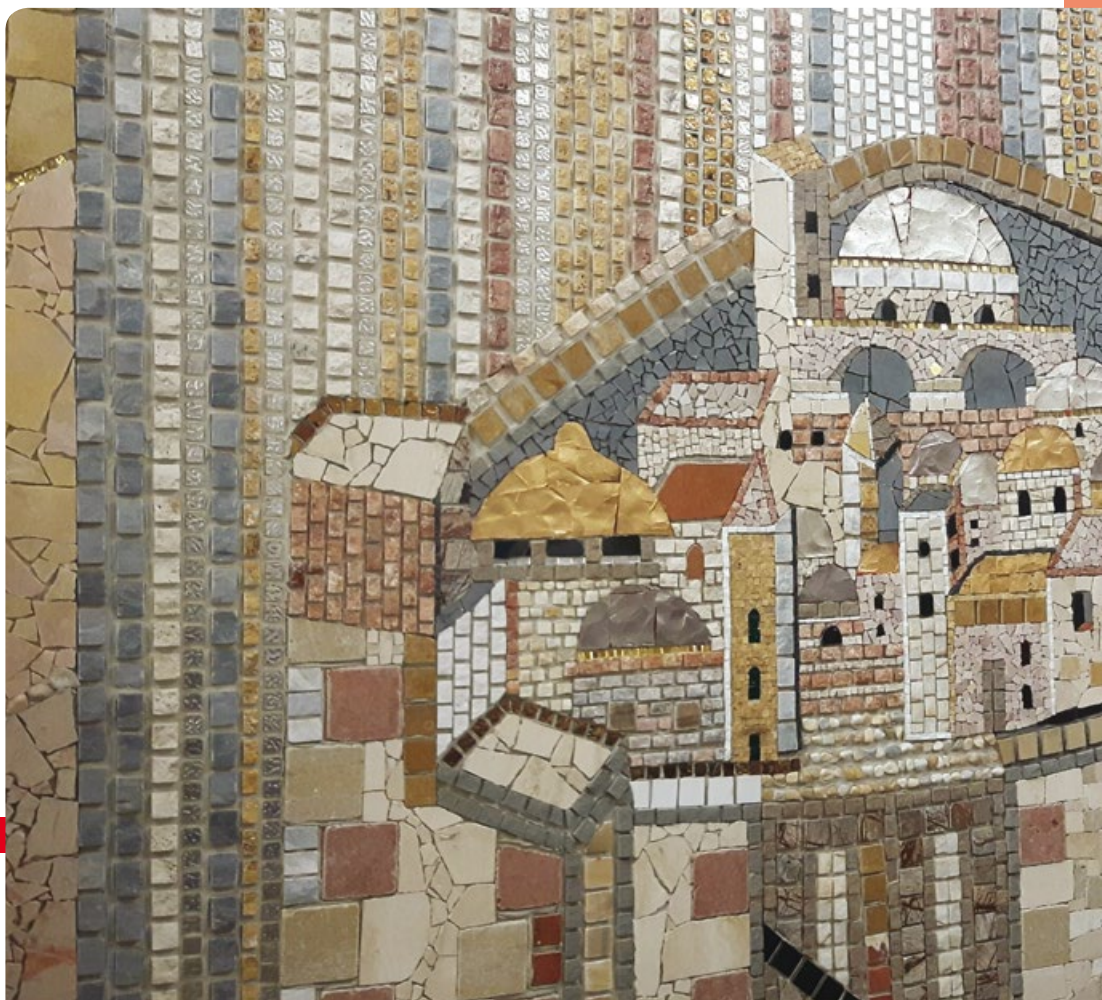
V Krakovu na vigilijo binkoštnega praznika

8. junija 2019

Slovesnost v novi cerkvi v Krakovu, ki je posvečena sv. Janezu Pavlu II, je na vigilijo letošnjih binkošti vodil krakovski kardinal Stanisław Dziwisz. Kot osebni tajnik papeža Janeza Pavla II. je bil najbolj neposredna priča dogodkov okoli papeža svetnika tudi v zadnjih dneh njegovega življenja. Na obrobju mesta Krakov je že pred leti

ob samostanu zraslo svetišče Božjega usmiljenja, v zadnjem času pa v razdalji dveh kilometrov zračne črte še ena ogromna cerkev, posvečena Janezu Pavlu II. Ob novi cerkvi je tudi duhovno središče, knjižnica in celo slaščičarna. Notranjost svetišča je bila zaupana našemu p. Marku Rupniku, ki je delo odlično opravil, vendar še ni končano. Čaka ga še kupola in podrobnosti v čudovitem svetišču.

Končal pa je že mozaike v treh kapelah a glavnim oltarjem, ki nosijo imena Nazaret, Betlehem in Jeruzalem. Te kapele si je zamislil krakovski komisar za Sveto

deželo, p. Pashal. Tudi druge evropske komisarje za Sveto deželo je povabil k dobrotelnosti, da bi podprli izvedbo mozaikov. In zgodilo se je. Slovenski Komisariat je prispeval 5.000 €. Odzvali so se tudi drugi komisarji z manjšimi zneski in nekatere romarske agencije iz Svete dežele in Palestine.

Na slovesnosti blagostovitve na binškošno vigilijo so sodelavci krakovskega komisariata pripravili enkratno video predstavitev. Uporabili so posnetke papeževega obiska v Sveti deželi leta 2000 na svetih krajih Nazaret, Betlehem in Jeruzalem. Povabljeni gostje smo v resni-

ci strmeli nad izvirnostjo predstavitev.

Tako je zdaj v Krakovu še eno novo svetišče, ki ga je v resnici vredno obiskati: Rupnikovi mozaiki, spomenik papežu Janezu Pavlu II., ki dejansko stoji na kraju, kjer je kot mladenič delal v kamnolomu. V cerkvi je razstavljen tudi beli papežev talar, ki je bil okrvavljen ob atentatu nanj. V kripti pa je v oltarju vdela tudi majhna steklenička njegove krvi, ki mu je bila odvzeta takoj po smrti, relikvija.

Tako je program romanja na Poljsko razširjen: rudnik soli Wieliczka, zgodovinsko staro mesto Krakov, v bližini še Auschwitz in še malo severneje Čenstohova in prav pred Varšavo še Niepokalanov, mestece p. Maksimilijana Kolbeja. Vsebinska za duhovno bogato romanje.

Pripravil p. Peter

Darovi za Sveto deželo (junij - julij 2019):

Majda Turk	10,00 €
Franc Toplak	10,00 €
Anton Dolšak	15,00 €
Alojzija Munda	15,00 €
Stanislav Stanič	15,00 €
Nada Sivec Špolar	15,00 €
Avgusta Hrovat	20,00 €
Tomaž Hosta	20,00 €
Tončka Zalaznik	20,00 €
Andreja Mrak	20,00 €
Marija Savli	20,00 €
Magdalena Urbas	20,00 €
Stanislav Dolšak	30,00 €
Nikolaja Malalan	30,00 €
Dolores Omahen	30,00 €
Marija Hribernik	30,00 €
Janez Mrak	40,00 €
Robert Dolničar	50,00 €
Alojz Sibal	50,00 €
Nika Beravs	60,00 €
Vlasta Globevnik	60,00 €
Marija Marič	110,00 €

690,00 €

Novoletna Sveta dežela 2019

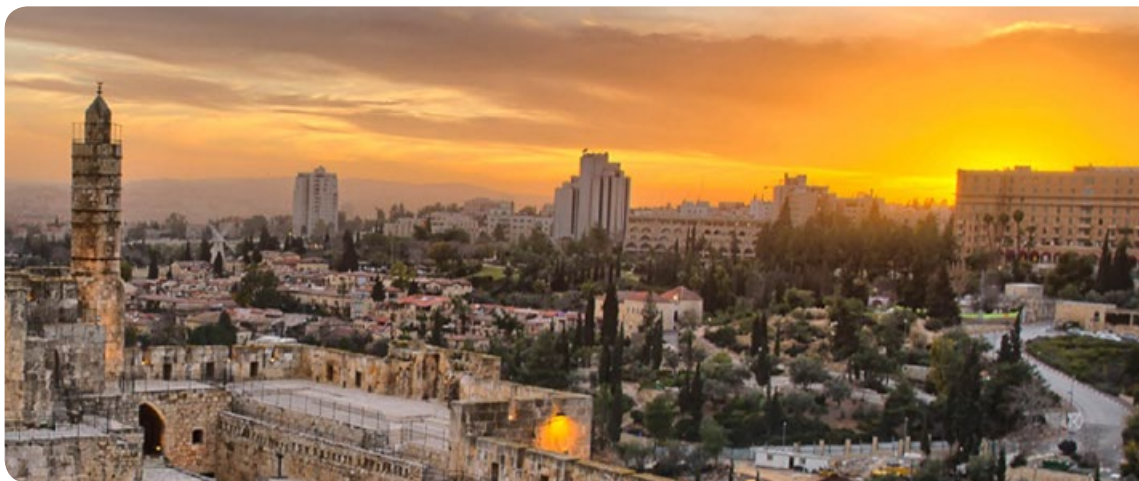
**od 26. decembra 2019
do 2. januarja 2020**

Zakaj ne bi enkrat silvestrovanja in Novega leta doživeli drugače kot običajno? V božičnih počitnicah je romanje v toplo in sončno Sveto deželo pravo duhovno doživetje! Za iskalce Jezusa in ostale ki se želijo srečati z Njim v Njegovi domovini.

Program:

1. dan, 26. 12.: zbiranje na Viču v Ljubljani ob 12h, avtobusni prevoz na letališče Schwechat na Dunaju, zvečer polet, pristanek v Tel Avivu ob 1.00 zjutraj, vožnja v hotel v Betlehemu, prenočevanje.

2. dan, 27. 12.: OLJSKA GORA in dogodki, ki so vezani na Jezusovo trpljenje: Getsemani, Votlina izdajstva, Dominus flevit, cerkev Očenašev, kapela Vnebohoda, Betfage....sveta maša, večerja in nočitev.

3. dan, 28. 12.: odhod v Galilejo - Cezareja Maritima, Stella Maris, Haifa, Muhraha, Nazaret - mesto Jezusove mladosti in Marijinega Oznanjenja; sv. maša in namestitvev v Nazaretu za 2 noči.

4. dan, 29. 12.: Galilejsko jezero, Bannias, Cezareja Filipova, obisk krajev ob jezeru, kjer je Jezus učil in delal čudeže - gora Blagrov, Tabga, Mensa Domini, Kana Galilejska....sv. maša, večerja in nočitev.

5. dan, 30. 12.: Gora Tabor – kraj Jezusovega spremenjenja; proti Mrtvem morju - kraj Jezusovega krsta ob Jordanu, Jeriha, najstarejše, najtoplejše in najnižje ležeče utrjeno mesto na Svetu, Qumran (kraj najdenja mrtvomorskih rokopisov), kopanje v Mrtvem morju namestitvev v Betlehemu, večerja in nočitev.

6. dan, 31. 12.: JERUZALEM - praznovanje Velike noči, Božji grob, Kalvarija, zid žalovanja. Sveta maša v cerkvi Božjega groba, molitev križevega pota na Via Dolorosa. Priprava na Silvestrovanje in zdravico Novemu letu.

7. dan, 1. 1. 2020: PRAZNOVANJE JEZUSOVEGA ROJSTVA V BETLEHEMU, votlina mleka, Ein Karem - rojstni kraj Janeza Krstnika in Magnificat – kraj srečanja Marije in Elizabete, pastirske poljane.

8. dan, 2. 1. 2020: Sveti Sion, dvorana zadnje večerje, Dormitio, sklepna sveta maša Ad coenaculum, prosto za

osebne pobožnosti ali nakup spominikov. Odhod na letališče v Tel Avivu, polet proti Dunaju ob 18.35, avtobusni prevoz v Ljubljano, s prihodom ponoči proti jutru.

Bivanje: v hotelih CASA NOVA v Betlehemu in v Nazaretu, dvo/tro posteljne sobe - TWC, polpenzion.

Cena: 1.090 € (pri zasedbi 40 mest ali več); če je romarjev manj kot 40, se cena zviša za 60 €. Doplačilo za enoposteljno sobo: 110 €.

V ceno je vključeno: letalske vozovnice in letališke takse, polpenzion v Sveti deželi, avtobusni prevozi na celotni poti, vstopnine kot je navedeno v programu, nezgodno zavarovanje "Tujina".

V ceno niso vračunane napitnine (30 € po osebi), ki se plačajo v Izraelu.

Prijave sprejemamo takoj ali najpozneje do 15. novembra 2019.

Način plačila: po prejemu vaše prijave vam pošljemo podatke za plačilo prvega dela - 470 €, ostanek plačila do 10. decembra 2019.

Vodstvo romanja: p. Peter Lavrih, ofm, CTS.

Zavarovanje možnosti odpovedi romanja lahko uredite na Komisariatu.

Švica – Marijina božja pot Einsiedeln

Glacierexpress – Zermatt in Berninapass – ves čas z vlakom

od 2. do 5. oktobra 2019

Švica je bila vedno lepa in draga dežela. So pa še vedno možnosti, da si deželo ogledaš, jo občuduješ na način potovanja z vlakom in nekoliko peš. Zato imate pred seboj takšen program, ki bo v lepoti jesenskih barv pokazal Švico v popolnoma novi podobi. Izbran program vas pelje od vzhoda do zahoda, skozi Valis v Engadin, vedno po izbranih progah, ki razkrivajo čudovite podobe jesenske Švice. Bivanje je 2x v hotelih in 2x na vlakom.

Program:

1. dan, 2. 10.: vlak iz Ljubljane smer Zuerich ob 21.10; ležalnik.

2. dan, 3. 10.: MARIJINA BOŽJA POT EINSIEDELN, romarski obisk svetišča, sv. maša, nadaljevanje proti Churu in naprej po Retijski železnici, ki je na Unescovem seznamu tehnične dediščine, St. Moritz in dalje do Tirano v Italiji. Prenočevanje v hotelu.

3. dan, 4. 10.: Jutranji vlak proti Milanu, prestop za Brig in dalje v mondeni Zermatt. Tam sv. maša, namestitev v Tasesch-u. Večerni sprehod skozi Zermatt s pogledom na Matterhorn.

4. dan, 5. 10.: DAN ZA NAJLEPŠI

VLAK V ŠVICI – GLACIEREXPRESS - NAJPOČASNEJŠI EKSPRESS. Na vlakom je možna tudi postrežba, vendar švicarske cene še niso usklajene z našimi. Priporočljiv je dobro založen nahrbtnik s prigrizki in dobrimi tekočinami. Lahko pa tudi nabava v Coop, ni ovir. V Churu se poslovimo od vlaka Glacier in po sprehodu po mestu nadaljujemo v Sargans, kjer zasedemo nočni vlak z ležalniki proti Ljubljani.

5. dan, 6. 10.: Ob 8.12 prihod vlaka v Ljubljano.

Cena romanja: 475 € za člane 60+, mlajši od 60 zaradi žel. vozovnice + 20 €. Plačilo ob prijavi: 250,00 €.

V ceno je vključeno: železniška vozovnica za vse navedene proge, 2x spanje v hotelu z zajtrkom, 2x spanje na vlakom na ležalnikih - doplačilo za enoposteljno sobo 50€.

V ceno ni vključeno: hranitev prtljage v garderobah na postajah, vstopnine, ostali obroki, ki niso na programu.

Prijave takoj, najpozneje do 31. avgusta 2019.

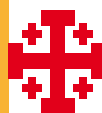
PRIJAVE po pošti, telefonu, na spletu ali e-pošti:
DRUŠTVO PRIJATELJEV SVETE DEŽELE V SLOVENIJI
 Tržaška 85, 1000 Ljubljana, SLOVENIJA
 Telefon: 01 24 44 250, GSM: 041 669 134

Pri prijavi vedno oddajte podatke:

priimek in ime, rojstni datum, naslov,

številka osebnega dokumenta, e-naslov in telefon

www.sveta-dezela.si
komisariat@rkcs.si

Pozabljene spretnosti

Tonik iz divjega kostanja za masažo bolečih sklepov

Pripravimo ga v mesecu septembru iz žganja, zelišč in divjega kostanja.

Sestavine:

- 7 celih divjih kostanjev
- 7 kostanjev – olupljenih in zrezanih na 4 dele
- 7 vejic rožmarina (do 15 cm)
- 7 vejic žajblja (do 15 cm)
- 1 l tropinovca ali 50% alkohol (sadjevec)

Zelišča damo v steklenico s širokim grlom ali vazo in jih prelijemo z žganjem. Namakamo tri mesece v kleti (hladni shrambi).

Tekočino, ki je zelenorjave barve, precedimo in nanašamo na boleča mesta sklepov, na roke, hrbtenico, kolke in to redno masiramo vsak večer po umivanju, preden ležemo k počitku.

Zdravljenje je preizkušeno in prinaša zelo dobre rezultate tudi pri krčenju

prstov na rokah in nogah. **POMEKNA JE VZTRAJNOST!**

Divji kostanj, ki izvira z Balkana in je dobil ime po tesalskem mestu Kastanis, ima tudi sicer številne zdravilne lastnosti. Šele sredi 19. stoletja je postal cenjena zdravilna rastlina. Skorjo divjega kostanja so namreč uporabljali namesto skorje kininovca pri vročičnih obolenjih, malariji, driskah, krvavenju iz želodca, pri povečanem belem toku in kožnih boleznih.

Prevretek posušene skorje so uporabljali tudi za lajšanje sončnih opeklin, pri ozeblinah in ranah, ki se slabo celijo. Poparek listov divjega kostanja raztaplja sluzi in pomaga pri izkašljevanju, predvsem pri astmi in bronhitisu. Čaj iz cvetov so nekdanj, pa tudi še danes uporabljali predvsem za krepitev telesne odpornosti. Kopel iz divjega kostanja pa pomaga pri revmatičnih obolenjih, ozeblinah, bolečinah v križu, povečani prostati in tudi putiki.

Podrobnosti o zdravilnih učinkih in o najrazličnejših pripravkih (kremah, poparkih, losjonih ...) dobite na spletni strani: <https://www.bodieko.si/divji-kostanj>

Valentina Ščuka

Nagradna osmerosmerka

Uganko rešujete tako, da po abecednem redu podane besede poiščete med črkami v mreži in jih prečrtate. Besede

potekajo v osmih smereh: vodoravno, navpično in diagonalno, naprej in nazaj. Mnoge črke so skupne dvema ali več besedam, ker se te med seboj prepletajo, križajo in nadaljujejo. Na koncu vam bo ostalo šest neprečrtanih črk, ki brane po vrsti od zgoraj navzdol dajo rešitev.

Sestavil M. Pavlič

ARPINO – AZIZ – BEVANDA
 – BRDAVS – BUKEV –
 ERNANI – EVANGELIJ – FLIS
 – HELENI – IDEJA – IMEPRIJ
 – IZMENA – JAPURA –
 JEČAR – JEDKAR – JOHN
 – KARIBI – KATEKIZEM
 – MIZNICA – NAGOVOR
 – NAPOJ – OCENA –
 ODPISAVANJE – OLTAR
 – ORLOVSTVO – PADOVA
 – PERJAD – PFALZ – PIVO
 – PLANINKA – PLOVBA
 – POGAN – POROKA –
 PRAZNIKI – SPOVEDNICA
 – SRMIN – SVRHA – TALAR
 – TINA – TUMOR – VAČE
 – VALJ – VAMPI – VIKAR –
 VUKAS – ZOOFIL

O	R	K	D	O	V	V	P	S	B	T	V	I	E
N	T	A	L	A	R	A	I	A	R	U	P	A	J
I	Z	T	Č	I	J	L	V	K	D	M	K	G	N
P	A	E	A	E	F	R	O	U	A	O	I	E	A
R	A	K	D	E	J	O	E	V	V	R	V	N	V
A	C	I	N	D	E	V	O	P	S	H	I	A	A
Z	I	Z	A	I	R	O	O	Z	E	T	L	B	S
N	N	E	V	A	N	G	E	L	I	J	V	V	I
I	Z	M	E	N	A	A	E	A	K	O	R	O	P
K	I	O	B	N	N	N	L	F	L	H	J	A	D
I	M	P	E	R	I	J	O	P	A	N	E	C	O

Pravilna rešitev iz prejšnje številke se glasi: **CERKVENI UČITELJ SVETI HIERONIM.**

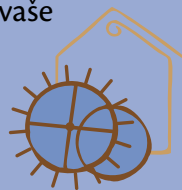
Na uredništvo ste poslali 26 pravih odgovorov. Hvaležni smo vam za vaše vztrajno sodelovanje. Tokratni nagradjenci so:

1. nagrada: **Jošta Terbižan**, Planina 51/A, SI-5270 Ajdovščina.
2. nagrada: **Matej Sladič**, Seidlova 20, SI-8000 Novo mesto.
3. nagrada: **Olga Kožuh**, Kunaverjeva 9, SI-1117 Ljubljana.

Čestitamo!

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška (Ul. škofa Maksimilijana Držičnika 7, SI-2000 Maribor) do 1. oktobra 2019. Čakajo vas naslednje nagrade:

1. nagrada: Kenan B. Osborne OFM: Frančiškansko intelektualno izročilo
2. nagrada: Zadnja številka revije Magnificat
3. nagrada: CD Hvalnice in večernice.

Do Frančiškovega meseca oktobra

TRIJE FRANČIŠKOVI ŽIVLJENJEPISI

— **Tomaža Čelanskega,**

*ki ga je še osebno poznal,
z njim živel in napisal prvo
uradno biografijo ob kanonizaciji;*

— **Johanesa Joergensena,**

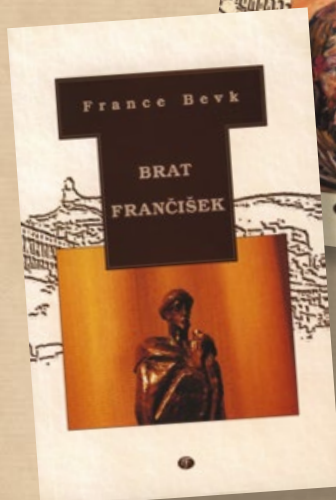
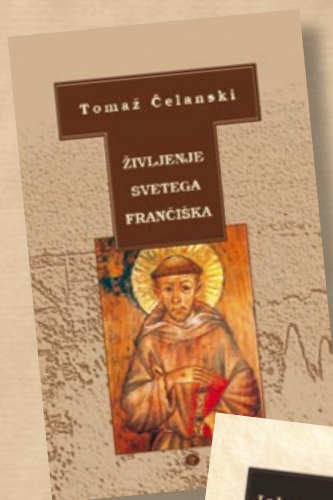
*ki je z uporabo novih virov z njim
sprožil prenovo frančiškanskih študij
pred sto leti;*

— **Franceta Bevka,**

*ki se je s pisanjem tega življenjepisa
tolažil v fašističnem zaporu;*

PO UGODNI CENI:
NAMESTO 22,61 €

SAMO 15 €*

Naročila na naslov:

Založba Brat Frančišek • Prešernov trg 4 • 1000 Ljubljana;
telefon: 01 24 29 314 • e-mail: zbf@ofm.si • www.ofm.si/zbf

Ponudba velja samo za bralce Brata Frančiška do 15. oktobra 2019.

*+ poštni stroški; možen osebni prevzem pri vratarju na Prešernovem trgu 4 v Ljubljani

